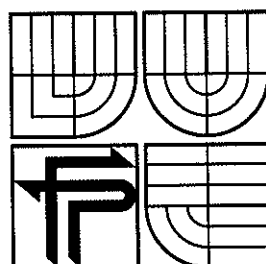

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUT OF FINANCES

EFEKTIVNÍ ZPŮSOB VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK

EFFECTIVE DEBT COLLECTION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

MICHAL STAŠEK

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

MGR. HELENA MUSILOVÁ

BRNO 2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Stašek Michal

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Efektivní způsob vymáhání pohledávek

v anglickém jazyce:

Effective Debt Collection

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Seznam odborné literatury:

VONDRÁKOVÁ, A., a kol. Vymáhání pohledávek. 1. vyd. Praha : Aspi, a.s., 2007. 756 s. ISBN 80-7357-230-3

KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. Občanské právo procesní. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 407 s. ISBN 978-7380-098-7

WEINHOLD, D. Promlčení a prekluze v obchodních závazkových vztazích. 2. vyd. Praha : C.H.Beck, 2002. 136 s. ISBN 80-7179-369-8

KÜHN, Z. Aplikace práva soudcem v éře středoevropského komunismu a transformace. Analýza příčin postkomunistické právní krize. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 201 s. ISBN 80-7179-429-5

STAVINOHOVÁ, J., HLAVSA, P. Civilní proces a organizace soudnictví. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita: Doplněk, 2003. 660 s. ISBN 80-210-3271-5

WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. aktualiz. vydání. Praha: Linde, 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Helena Musilová

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2008/09.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkanka fakulty

V Brně, dne 25.3.2009

Anotace:

Bakalářská práce srovnává různé způsoby vymáhání pohledávek a postoupení pohledávek za účelem nalezení nejefektivnějšího způsobu pro konkrétní společnost. Práce poskytne přehled o průběhu vymáhání pohledávek a způsobech postoupení pohledávek. Na základě získaných informací je společnosti navržen nejefektivnější způsob vymáhání pohledávek.

Klíčová slova:

pohledávka

věřitel

dlužník

závazek

exekuce

postoupení pohledávky

Annotation:

This bachelor's thesis compares various ways of debt collection and assignment of debts to give the most effective way for concrete company. It gives a summary of process of debt collection and ways of assignment of debts. At the conclusion, the most effective way of debt collection is proposed.

Key words:

debt

creditor

debtor

engagement

execution

assignment of debt

Bibliografická citace bakalářské práce dle ČSN ISO 690

STAŠEK, M. *Efektivní způsob vymáhání pohledávek*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. 60 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Helena Musilová.

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

Jsem si vědom, že VUT má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

V Brně, dne

.....
Michal Stašek

Poděkování:

Chtěl bych poděkovat Mgr. Heleně Musilové, vedoucí mé bakalářské práce, za přínosné konzultace a odbornou pomoc. Dále bych chtěl poděkovat vedení společnosti HUTIRA - BRNO, s.r.o. za to, že mi umožnili nahlédnout do jejich záznamů pro vypracování této bakalářské práce.

Obsah:

1	Úvod	8
2	Teoretická východiska práce	9
2.1	Pohledávky	9
2.1.1	Pohledávka	9
2.1.2	Příslušenství pohledávky	9
2.1.3	Obsah pohledávky	10
2.1.4	Pluralita pohledávek	10
2.1.5	Prodlení dlužníka s plněním a úrok z prodlení	10
2.1.6	Splatnost pohledávky	11
2.1.7	Postoupení pohledávky	11
2.1.8	Vznik pohledávky	12
2.1.9	Zajištění pohledávky	13
2.1.10	Zánik pohledávky	15
2.2	Vymáhání pohledávek	17
2.2.1	Nalézací řízení dle občanského soudního řádu	18
2.2.2	Vykonávací řízení	19
2.2.3	Odvolání	25
2.2.4	Vymáhání pohledávek v rozhodčím řízení	26
3	Analýza problému a současné situace	28
3.1	Základní informace o společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o.	28
3.2	Analýza současné situace	30
4	Vlastní návrhy řešení	33
4.1	Preventivní opatření	33
4.2	Vymáhání pohledávek	36
5	Závěr	46
6	Seznam použité literatury	48
7	Seznam zkratk a symbolů	50
8	Přílohy	51

1. Úvod

Náplní této bakalářské práce je problematika vymáhání pohledávek. Práce se zabývá vymáháním pohledávek dle občanského soudního řádu, dle exekučního řádu a v rozhodčím řízení.

Cílem práce je nalézt nejefektivnější způsob vymáhání pohledávek, které vznikají společnostem při obchodní činnosti. Práce je zaměřena na konkrétní společnost, a to HUTIRA – BRNO, s.r.o. Jejím výsledkem tedy měl být postup vymáhání pohledávek, který po implementaci ve společnosti HUTIRA-BRNO s.r.o. zvýší úspěšnost vymáhání pohledávek a samotné postupy nakládání s pohledávkami v této společnosti.

Obsahem první části práce bude vysvětlení pojmu pohledávka z právního hlediska, obsah právních předpisů, které upravují problematiku vymáhání pohledávek a popis různých způsobů vymáhání pohledávek. Následující část práce bude prakticky zaměřená a bude se zabývat řešením situace vymáhání pohledávek v konkrétní společnosti. V této části bude nejprve stručně popsána historie společnosti HUTIRA-BRNO, s.r.o. pro získání představy o jejích činnostech a následně bude analyzován současný stav pohledávek, které eviduje. Na základě této analýzy budou navrženy způsoby předcházení vzniku problémů s vymáháním pohledávek, objasnění výhod a nevýhod jednotlivých způsobů vymáhání pohledávek tohoto konkrétního subjektu. V závěru bude doporučena nejvhodnější varianta vymáhání pohledávek pro tuto společnost.

2. Teoretická východiska

V části bakalářské práce Teoretická východiska bude nastíněno jak jsou pohledávky chápány z právního hlediska. Pro porozumění dalším částem práce je nezbytné podrobně rozebrat základní pojmy týkající se pohledávek a jejich vlastností.

Dále budou rozebrány způsoby vymáhání pohledávek. Pochopení rozdílů a specifických vlastností jednotlivých způsobů vymáhání pohledávek je důležité pro navržení toho nejvhodnějšího způsobu vymáhání pohledávek pro daný subjekt. Část bude zaměřena na vymáhání pohledávek dle občanského soudního řádu, v rozhodčím řízení, způsoby výkonu rozhodnutí a exekuci.

2.1 Pohledávky

V první části teoretických východisek práce je uvedeno pojetí pohledávek z právního hlediska, jejich vznik a různé způsoby zajištění pohledávek.

2.1.1 Pohledávka

Pojem pohledávka je vysvětlován v literatuře různými způsoby. Uvádím definici, kterou uvádí Hendrych [1.6, s. 595]: "Pohledávku lze charakterizovat jako právo věřitele požadovat po dlužníkovi určitou majetkovou hodnotu." Vondráková [1.1, s. 3] tuto definici rozšiřuje a navíc dodává následující: "Se splatností (dospělostí) pohledávky vzniká věřiteli nárok (právo) na vymáhání dlužného plnění (obvykle finanční). Současně dlužníkovi vzniká tomuto odpovídající závazek (povinnost) dlužné plnění uskutečnit."

2.1.2 Příslušenství pohledávky

Příslušenstvím pohledávky jsou dle § 121 občanského zákoníku zejména smluvní úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení a náklady spojené s uplatněním pohledávky.

2.1.3 Obsah pohledávky

Obsahem pohledávky může být jak plnění peněžité, tak plnění nepeněžité. Nepeněžité plnění spočívá v poskytnutí určité věci nebo činnosti. Věci mohou být určené druhově (kterákoli věc z jednoho druhu věcí) nebo individuálně (jedna určitá věc). Plnění peněžité je nejčastějším druhem plnění a může být uspokojeno poskytnutím peněžních prostředků.

2.1.4 Pluralita pohledávek

Pluralita pohledávek je upravena §511 a násl. občanského zákoníku. Ten říká, že pohledávky mohou být pluralitní jak na straně věřitelů (jedna pohledávka má více věřitelů), tak i na straně dlužníků (jedna pohledávka má více dlužníků).

U plurality na straně věřitelů, která se nazývá aktivní solidarita platí, že každý věřitel může požadovat jen svůj díl na společné pohledávce. Velikost dílů je určena buď dohodou mezi věřiteli nebo jsou všechny díly stejné velikosti.

V případě plurality na straně dlužníků, která se nazývá pasivní solidarita, má věřitel právo domáhat se celého plnění na kterémkoli z dlužníků. Pokud je dlužník zavázán pouze určitým dílem, věřitel nemůže požadovat větší části plnění, než je díl tohoto dlužníka.

2.1.5 Prodlení dlužníka s plněním a úrok z prodlení

Dlužník se dostává do prodlení s plněním, pokud nebyla pohledávka uhrazena včas, tj. v době splatnosti. Pokud je závazek peněžitý, může věřitel v případě dlužníkovy prodlení požadovat úrok z prodlení stanovený ve smlouvě a pokud stanoven není, tak ve výši podle občanského práva, konkrétně podle nařízení vlády 142/1994 Sb., o stanovení výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku. Právo na úrok z prodlení vzniká věřiteli dnem následujícím po splatnosti nebo po uplynutí lhůty k zaplacení pohledávky. Pokud není splatnost stanovena smlouvou, je věřitel dle § 340 obchodního zákoníku oprávněn požadovat plnění ihned po uzavření smlouvy a dlužník je povinen tento závazek splnit bez zbytečného odkladu. Dle občanského zákoníku je dlužník povinen splnit svůj závazek následující den potom, co byl věřitelem vyzván k plnění (§ 563 občanského

zákoníku).

2.1.6 Splatnost pohledávky

Ke dni splatnosti pohledávky je dlužník povinen poskytnout věřiteli plnění vyplývající z jeho závazku. Splatnost může být určena buď ve smlouvě u pohledávek vznikajících na základě smlouvy a v jiných případech může být určena rozhodnutím soudu nebo právním předpisem (například splatnost daní).

2.1.7 Postoupení pohledávky

Postoupení pohledávky neboli cese je změna osoby věřitele. Hendrych [1.6, s. 621] formuluje definici postoupení pohledávky následujícím způsobem: "Postoupení pohledávky (cese) je druhem změny závazku, při kterém dochází ke změně v osobě věřitele. Dosavadní věřitel se nazývá též postupitel (cedent), věřitel nový postupník (cesionář)." K postoupení pohledávky není nutný souhlas dlužníka.

Při postoupení pohledávky přechází na postupníka i příslušenství této pohledávky a práva s ní spojená. Po postoupení pohledávky je postupitel povinen bez zbytečného odkladu oznámit dlužníkovi, že pohledávka byla postoupena. Dokud toto není dlužníkovi oznámeno nebo dokud postupník postoupení dlužníkovi neprokáže, dlužník se může zprostit závazku plněním postupiteli.

Odpovědnost postupitel za postoupenou pohledávku vůči postupníkovi upravuje §527 občanského zákoníku. Pokud byla pohledávka postoupena za úplatu, postupitel odpovídá postupníkovi, jestliže:

- postupník se nestal místo postupitele věřitelem pohledávky s dohodnutým obsahem,
- dlužník splnil závazek dříve, než byl povinen jej splnit postupníkovi,
- postoupená pohledávka nebo její část zanikla započtením nároku, který měl dlužník vůči postupiteli.

Postupitel při postoupení pohledávky za úplatu ručí postupníkovi za dobytost

pohledávky až do výše přijaté úplaty spolu s úroky v případě, že se k tomu písemně postupníkovi zavázal. Toto ručení může zaniknout, pokud postupník nezačal vymáhat pohledávky bez zbytečného odkladu u soudu.

2.1.8 Vznik pohledávky

Vondráková [1.1, s. 3] uvádí, že "pohledávky vznikají obvykle na základě smluv, ale vznikají i na základě zákonů (například daňové pohledávky) nebo na základě jiných skutečností (odpovědnost za škodu...)". Nejčastější druhy smluv, ze kterých vznikají pohledávky jsou kupní smlouvy, smlouvy o úvěru, smlouvy o dílo, smlouvy o půjčce apod. Vznik smluv je upraven zejména v §43 a násl. občanského zákoníku a dalších předpisech. Tento zákon upravuje různé druhy smluv jako například smlouvu o dílo, smlouvu o úvěru, smlouvu o přepravě věci, smlouvu o zprostředkování a podobně. Ustanovení obchodního zákoníku se použijí pro smlouvy, které obsahují podstatné části stanovené v základním ustanovení pro každou z těchto smluv. Dále je možné uzavřít i jinou smlouvu, která není upravená jako určitý typ smlouvy podle obchodního zákoníku. Podmínkou je, aby účastníci této smlouvy dostatečně stanovili předmět svých závazků (§269 obchodního zákoníku). Uzavření smlouvy je pro vznik pohledávky důležité, ale musejí být zároveň splněny i další podmínky. Pro platnost právního úkonu je podmínkou, že musí být učiněn z vlastní vůle, nesmí být učiněn osobou nezpůsobilou k provádění právních úkonů. Smlouvu nesmí uzavřít osoba mladší 18-ti let nebo osoba s duševní chorobou. Právní úkon také nesmí být v rozporu s dobrými mravy a má mít zákonem nebo dohodou stanovenou určitou formu.

Pokud by právní úkon nesplňoval jakýkoli z těchto požadavků, byl by absolutně neplatný. To znamená že by byl neplatný od počátku. Hledělo by se tedy na něj, jako by nebyl vůbec učiněn. Proto by pohledávka nevznikla. Absolutní neplatnost smlouvy nastává ze zákona.

Právní úkon může být i relativně neplatný. Relativní neplatnost narozdíl od absolutní neplatnosti nenastává ze zákona. Relativně neplatný úkon působí právní důsledky až do doby, kdy je státním orgánem pravomocně neplatnost právního úkonu prohlášena.

2.1.9 Zajištění pohledávky

Je vhodné si pohledávku při vzniku nějakým způsobem zajistit. Zajištěná pohledávka s sebou nese menší riziko. Druhy zajištění jsou upraveny občanským i obchodním zákoníkem. Nejčastějšími druhy zajištění jsou smluvní pokuta (§544 ObčZ.), ručení (§546 ObčZ.), zástava nebo například bankovní záruka (§313 ObchZ.). V této kapitole budou rozebrány pouze nejpoužívanější druhy zajištění.

Zajištění může vzniknout třemi způsoby a to: přímo ze zákona, na základě soudního rozhodnutí a právními úkony učiněnými účastníky.

Smluvní pokuta

Smluvní pokuta se sjednává pro případ, že by účastník smlouvy nedostal svým závazkům. V takovém případě je povinen tuto pokutu zaplatit, i když tím druhé straně nevznikne žádná škoda. Pokud však škoda vznikla, věřitel se může domáhat náhrady škody pouze pokud to bylo mezi účastníky dohodnuto. Smluvní pokuta musí být sjednána písemně a musí se stanovit její výše nebo způsob jejího určení. Obvykle bývá stanovena absolutní částkou, ale je i možnost jejího určení procentem z nominální výše pohledávky nebo i jiným způsobem. Dále je také možné dohodnout, že zaplacením smluvní pokuty zaniká povinnost splnit závazek, který je zajištěný smluvní pokutou. Jedná se o tzv. nepravou smluvní pokutu, čímž ztrácí smluvní pokuta svůj charakter a jde tedy o jakési odstupné. Je nutné dát pozor na rozdíly v § 544, 545 občanského zákoníku a § 300 – 302 obchodního zákoníku. Podle obchodního zákoníku, na rozdíl od občanského, je nutné zaplatit smluvní pokutu i v případě, že dlužník porušení povinnosti nezavinil.

Notářský (exekutorský) zápis s doložkou vykonatelnosti

Věřitel má možnost nechat si sepsat notářský nebo exekutorský zápis s doložkou vykonatelnosti, který mu značně zvýší právní jistotu v závazkovém vztahu. Pokud má věřitel tuto doložku sepsanou, má výrazně lepší postavení oproti ostatním věřitelům dlužníka v případě nezaplacení pohledávky.

Notářský zápis s doložkou přímé vykonatelnosti se řídí § 71a zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Notářský zápis slouží jako vykonávací titul, věřitel tedy nemusí absolvovat nalézací řízení a může přejít rovnou k vymáhání pohledávky formou soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce. Tím dojde ke zkrácení doby potřebné pro vymáhání pohledávky a ušetření finančních nákladů.

Exekutorský zápis sepsaný podle § 78 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) je obdobou notářského zápisu. Exekutorský zápis je dohodou dlužníka a věřitele, ve které dlužník povolí provedení výkonu rozhodnutí nebo exekuce, pokud nesplní svůj závazek včas.

Postoupení pohledávky

Postoupení pohledávky lze využít jako zajišťovací prostředek tak, že dlužník postoupí věřiteli své pohledávky. Věřitel použije tyto pohledávky k zajištění svých pohledávek vůči tomuto dlužníkovi. Pro věřitele nevzniká právo trvalého postoupení pohledávky, protože je omezeno pouze na dobu zajištění pohledávky.

Ručení

Základem ručení je třetí osoba tzv. ručitel, která se zaváže ke splnění pohledávky věřiteli v případě, že dlužník nesplní tuto pohledávku včas. Ručení lze sjednat k platnému závazku a to jak k celému, tak jen k jeho části. Ručení ale lze sjednat i k závazku, který vznikne v budoucnu. Věřitel se může domáhat splnění závazku na ručiteli v případě, že dlužník nesplnil svůj splatný závazek.

Zajištění převodem práva

Další z možností, jak si může věřitel zajistit pohledávku, je zajištění pohledávky převodem práva dle § 553 občanského zákoníku. V tomto případě je splnění pohledávky zajištěno převodem práva dlužníka ve prospěch věřitele pro případ, že dlužník nesplní svůj závazek včas. Tento způsob zajištění musí mít dle zákona písemnou formu.

Bankovní záruka

Bankovní záruka je prohlášení banky, že uspokojí věřitele do výše určité peněžité částky, kterou dlužník s bankou dohodl v záruční listině a kterou je dlužník povinen splatit věřiteli. Banka ručí za závazek pouze do výše určené v záruční listině a dále za podmínek stanovených v záruční listině. Banka závazek plní pouze na písemnou výzvu věřitele. Tento druh zajištění může být časově omezen.

Uznání závazku

Uznání závazku je jednostranný právní úkon dlužníka, kterým výslovně prohlásí, že uznává svůj závazek jak z hlediska výše tak i důvodu vzniku. Dále prohlašuje, že závazek zaplatí. Závazek musí být přesně označen. Pro tento právní úkon je předepsaná písemná forma, kterou je nutné dodržet. Uznáním závazku dochází k novému započetí běhu promlčecí lhůty. Tato nová promlčecí lhůta je desetiletá. Uznání závazku se řídí obchodním zákoníkem. Vzor uznání závazku je součástí příloh.

2.1.10 Zánik pohledávky

Způsobů zániku pohledávky je několik. V následující části budou popsány nejčastější způsoby zániku pohledávky a to splněním, odstoupením od smlouvy, zaplacením odstupného, prekluzí nebo promlčením. Pohledávky mohou zaniknout i dalšími způsoby a to například, když nastane nemožnost plnění, započtením, splynutím, narovnáním a podobně.

Zánik pohledávky splněním

Závazek může zaniknout jeho včasným a řádným splněním. Závazek zaniká i jeho pozdním splněním v případě, že již dříve nezanikl jiným způsobem. Pokud lze pohledávku plnit několika způsoby, je volba způsobu plnění na dlužníkovi, pokud není ve smlouvě stanoveno, že toto právo náleží věřiteli.

Pokud má věřitel za dlužníkem více pohledávek a plnění od dlužníka není dostatečné

na uspokojení všech pohledávek, má dlužník právo určit závazek, který plní. Pokud takto neurčí, je plněna pohledávka nejdříve splatná a to nejprve její příslušenství.

Peněžitý závazek je povinen dlužník splnit na své náklady v sídle nebo místě podnikání věřitele nebo u banky věřitele ve prospěch jeho účtu. Doba plnění je obvykle stanovena ve smlouvě a v případě, že není, je věřitel oprávněn požadovat plnění ihned po uzavření smlouvy. Dlužník má povinnost závazek splnit bez zbytečného odkladu potom, co byl věřitelem o to požádán.

Odstoupení od smlouvy

Účastníci závazkového vztahu mohou od smlouvy odstoupit pouze z důvodů stanovených ve smlouvě nebo z důvodů stanovených zákonem. Ze zákona může účastník závazkového vztahu od smlouvy odstoupit například v případě, že druhý účastník podstatně poruší smluvní povinnosti. Dle obchodního zákoníku nastává účinnost odstoupení dnem, kdy jeden účastník obdrží projev vůle k oprávněnému odstoupení od smlouvy od druhého účastníka.

Zaplacení odstupného

Možnost zaplacení odstupného přichází v úvahu pouze v případě, pokud ji účastníci zahrnuli do smlouvy. V případě uplatnění této možnosti zaplatí jedna strana určitou částku straně druhé a tím se smlouva zruší od doby svého uzavření.

Promlčení a prekluze

Právo se promlčí uplynutím doby 4 let, která je stanovena zákonem. Pokud je právo promlčeno nezaniká. Promlčené právo však nemůže být vykonáno v případě, když dlužník vznesl námitku promlčení. jinak může být dále přiznáno nebo uznáno soudem. Zákon umožňuje promlčení všech obchodně právních závazkových vztahů. Tím tedy zaniká jak právo na plnění, tak i právo uskutečnit určitý právní úkon. Promlčecí doba u pohledávek začíná běžet ode dne, kdy měla být tato pohledávka splněna nebo mělo být započato s jejím

plněním (např. doba splatnosti).

Prekluze se od promlčení podstatně liší. Po uplynutí prekluzivní lhůty právo úplně zaniká a nelze ho tedy dále vymáhat. Hendrych [1.6, s. 669] definuje pojem prekluze následujícím způsobem: "Následkem prekluze je zánik práva jeho neuplatněním v propadné (tj. prekluzivní) době".

Z výše uvedeného vyplývá, že hlavní rozdíl mezi promlčením a prekluzí je v tom, že u promlčení právo nezaniká. Další rozdíl je, že soud musí k prekluzi přihlížet i v případě, že dlužník nevznesl námitku, na rozdíl od promlčení, ke kterému soud přihlíží jen, pokud dlužník námitku promlčení vznesl.

Dissoluce

Dissoluce je způsob zrušení závazku, který se od ostatních liší tím, že při něm nezaniká smlouva uzavřená mezi účastníky, nýbrž jde o dohodu věřitele a dlužníka, že nesplněný závazek nebo jeho část je zcela zrušen, aniž by vznikl závazek nový. Dohoda musí být uzavřena písemně v případě, že se zrušuje závazek, který byl sjednán písemně.

Další způsoby zániku závazků

Dalšími způsoby zániku závazků mohou být například narovnání, splynutí, započtení a zánik věřitele. Narovnání spočívá v dohodě, ve které účastníci upraví svá práva, která jsou mezi nimi sporná nebo pochybná. Splynutí nastane v případě, že osoby dlužníka a věřitele splynou. Započtení je vzájemným krytím pohledávek dlužníka a věřitele. Zánikem věřitele zaniká závazek, pokud je právo spojeno s osobou konkrétního věřitele.

2.2 Vymáhání pohledávek

Část teoretických východisek nazvaná "Vymáhání pohledávek" se zabývá samotnými možnostmi, jak pohledávky vymáhat. Budou zde rozebrány způsoby vymáhání pohledávek dle občanského soudního řádu a dle exekučního řádu. Část se bude zabývat jak nalézacím řízením, tak i vykonávacím řízením. Dále budou rozebrána možnost řešení sporů v

rozhodčím řízení.

2.2.1 Nalézací řízení dle občanského soudního řádu

Při podávání žaloby k soudu je důležité dodržet formu předepsanou zákonem, tak aby žaloba obsahovala veškeré náležitosti dané zákonem. Tyto náležitosti jsou popsány v § 79 odst. 1 a § 42 Občanského soudního řádu. Nejprve je nutné určit příslušnost soudu. Při řešení obchodních sporů mezi podnikateli je soudem prvního stupně okresní soud při vymáhání částek nižších než 100 000 Kč a krajský soud při vymáhání částek vyšších (§9 Osř.). Místně příslušný je soud v bydlišti nebo místě podnikání nebo sídle žalovaného.

Žaloba musí obsahovat informaci o soudu, pro který je určena, kdo ji podává, čeho se žalobce domáhá a další (§42 Osř). Žalobce je také povinen přiložit listinné důkazy. Po obdržení žaloby soud doručí žalobu ostatním účastníkům do vlastních rukou (§79 Osř.) Co se týče účastníků, je v případě vymáhání pohledávek obecně věřitel žalobcem a dlužník žalovaným.

Důležitou částí žaloby je i žalobní petit, to znamená nárok, kterého se věřitel domáhá. Vondráková [1.1, s. 203] uvádí, že "žalobní petit musí být přesný, určitý a srozumitelný tak, aby po jeho převzetí do výroku soudního rozhodnutí byl tento výrok vykonatelný, tedy mohl být předmětem případné exekuce".

Důkazní břemeno nese při vymáhání pohledávek věřitel, který musí podat informace o vzniku, obsahu a předmětu pohledávky, kterou vymáhá. V občanskoprávním řízení mají důkazní povinnost všichni účastníci řízení. Podle občanského soudního řádu lze za důkaz považovat všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výsledky svědků, znalecké posudky, vyjádření fyzických a právnických osob. V obchodních sporech je obvyklým důkazním prostředkem důkaz listinou, zvláště stanoví-li zákon kogentně, že určitý právní úkon musí mít písemnou formu.

Výsledkem soudního řízení je rozsudek, usnesení a nebo může dojít k soudnímu smíru. Soud v první řadě usiluje o ukončení soudního řízení smírem. Při smíru soud s

účastníky řízení probere věc zejména z hlediska právních následků a doporučí jim smírné ukončení sporu. Smír je následně posouzen soudem a pokud ho schválí, má účinky pravomocného rozsudku. Pokud smír soud neschválí, pokračuje po právní moci usnesení v řízení. Dalším možným výsledkem soudního řízení rozsudek. Rozsudkem rozhodne soud ve věci samé v celém rozsahu. Soud však může v odůvodněných případech rozhodnout nejdříve o části věci. Rozsudkem tedy soud uzná nebo zamítne nárok žalobce a to buď v plném rozsahu nebo je zčásti. Soud také může rozhodovat usnesením o věcech, u kterých je to zákonem dovoleno. Usnesení může být vydáno zejména o podmínkách řízení, zastavení řízení, změně návrhu, nákladech řízení apod.

2.2.2 Vykonávací řízení

Pokud dlužník dobrovolně nesplní to, co mu soud uložil pravomocným a vykonatelným rozhodnutím, dochází k vykonávacímu řízení. Vykonávací řízení může být vedeno buď jako výkon rozhodnutí dle občanského soudního řádu nebo exekuci dle exekučního řádu.

Výkon rozhodnutí dle občanského soudního řádu

Výkonem rozhodnutí je řízení vykonávací, které je nuceným vykonáním práva, které bylo přiznáno oprávněnému subjektu soudem ve formě dle § 274 občanského soudního řádu. To znamená na základě:

- vykonatelných rozhodnutí soudů a jiných orgánů činných v trestním řízení, pokud přiznávají právo nebo postihují majetek
- vykonatelných rozhodnutí soudu ve správním soudnictví
- vykonatelných rozhodnutí rozhodčích komisí a smírů jimi schválených
- notářského zápisu se svolením dlužníka k přímému výkonu rozhodnutí

Výkon rozhodnutí je nutný v případech, kdy po přiznání práva soudem nedojde k jeho dobrovolnému splnění ve lhůtě, kterou k tomu soud stanovil.

Návrh na nařízení výkonu rozhodnutí musí být podán na základě vykonávaného rozhodnutí, které musí být pravomocné, vykonatelné, vydáno k tomu oprávněným subjektem. Dále musí být podán místně i věcně příslušnému soudu. Věcně příslušným je soud okresní, pokud jde o opravný prostředek k tomuto návrhu, je příslušný krajský soud. Místní příslušnost se určuje podle bydliště či sídla povinného (dlužníka). Návrh na výkon rozhodnutí musí dále obsahovat určení, jakým způsobem má být výkon rozhodnutí proveden. Při vymáhání peněžitých pohledávek jsou dle § 258 občanského soudního řádu možné následující způsoby:

- srážky ze mzdy
- přikázání pohledávky
- prodej movitých věcí a nemovitostí
- příkaz k výplatě z účtu u peněžního ústavu
- soudcovské zástavní právo
- prodej podniku

Pokud oprávněný navrhuje výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, musí označit v návrhu plátce mzdy. Při návrhu výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu musí oprávněný označit číslo účtu, ze kterého má být pohledávky odepsána. Oprávněný může označit i více účtů povinného. V takovém případě je povinen označit také pořadí, v jakém z nich má být pohledávka odepsána.

Výkon rozhodnutí nesmí být nařízen ve větším rozsahu, než jaký navrhl oprávněný a než jaký podle rozhodnutí soudu stačí k jeho uspokojení. Pokud oprávněný navrhl vydobytí pohledávky několika způsoby a je zřejmé, že by stačil pouze některý z nich, soud nařídí výkon rozhodnutí jen tím způsobem, který postačuje k uspokojení pohledávky. Soud dále může nařídit výkon rozhodnutí jiným způsobem, než jaký oprávněný navrhoval, pokud je tento způsob zřejmě nevhodný. Zřejmě nevhodným způsobem je například prodej předmětu nepoměrně vyšší hodnoty než je uspokojovaná pohledávka. Soud má možnost výkon rozhodnutí zamítnout, pokud by výtěžek nepostačil ani ke krytí nákladů výkonu rozhodnutí.

Platné rozhodnutí musí obsahovat označení oprávněného, povinného vymezení

rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen a určení lhůty ke splnění povinnosti. Pokud rozhodnutí lhůtu neobsahuje, povinnosti uložené tímto rozhodnutím musí povinný splnit do tří dnů a v případě vyklizení bytu do patnácti dnů.

Jakmile je výkon rozhodnutí nařízen, postará se soud o jeho provedení. Povinný má možnost podat návrh na odložení výkonu rozhodnutí, jestliže se ocitl bez své viny přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho a členy jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by odložením nebyl vážně poškozen.

Výkon rozhodnutí může být zastaven, dojde-li k některému z důvodů uvedených v § 268 občanského soudního řádu. Takovým důvodem může být například:

- výkon rozhodnutí byl nařízen, ačkoli se rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným
- rozhodnutí, které je podkladem výkonu, bylo po nařízení výkonu zrušeno nebo se stalo neúčinným
- zastavení výkonu rozhodnutí navrhl ten, kdo navrhl jeho nařízení
- výkon rozhodnutí postihuje věci, které jsou z něho vyloučeny
- průběh výkonu rozhodnutí ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů
- po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přikázané, ledaže byl tento výkon rozhodnutí již proveden; bylo-li právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude výkon rozhodnutí zastaven i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku

Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny věci, jejichž prodej je podle zvláštních předpisů zakázán, nebo které podle zvláštních předpisů výkonu rozhodnutí nepodléhají. Dále se výkon rozhodnutí nemůže týkat věcí povinného, které nezbytně potřebuje k uspokojování svých potřeb a potřeb své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů. Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny zejména běžné oděvní součásti, obvyklé vybavení domácnosti, snubní prsten, zdravotnické potřeby povinného a hotovost do 1000 Kč. Pokud je povinný

podnikatel, nesmí se výkon rozhodnutí týkat věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti.

Soud také nařizuje zaplacení nákladů spojených s výkonem rozhodnutí. Oprávněný má nárok na náhradu nákladů, které prokazatelně využil na výkon rozhodnutí. V případě zastavení výkonu rozhodnutí rozhodne soud o rozdělení nákladů dle důvodu zastavení.

Výkon rozhodnutí dle exekučního řádu

V následující části se budu zabývat vymáháním pravomocné a vykonatelné pohledávky exekucí prováděnou soudním exekutorem. Problematika exekucí je upravena zákonem č. 120/2001Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád).

Soudní exekutor je fyzická osoba, která je oprávněna k provádění nuceného výkonu exekučních titulů a dalších činností podle exekučního řádu.

Pro zahájení exekutorského řízení je nutný návrh. Tento návrh podává oprávněný (věřitel) exekutorovi nebo k soudu, který je věcně a místně příslušný (v prvním stupni je to okresní soud v místě bydliště/sídla povinného). Návrh na nařízení exekuce lze podat, pokud povinný (dlužník) nesplnil dobrovolně to, co mu ukládá exekuční titul. Exekučním titulem může být dle §40 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád):

- vykonatelné rozhodnutí soudu, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek,
- vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek,
- vykonatelný rozhodčí nález,
- notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu nebo exekutorský zápis,
- vykonatelné rozhodnutí orgánu veřejné správy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků a jiných rozhodnutí, jako i vykonatelný smír,

- vykonatelné rozhodnutí a výkaz nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení,
- jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští zákon.

Tato rozhodnutí musí dále splňovat i všechny formální požadavky dané zákonem a musí být pravomocná a vykonatelná.

Exekuční řízení je zahájeno dnem, kdy návrh obdržel exekutor nebo soud, který je věcně a místně příslušný. Exekutor má povinnost vyčkat, dokud neobdrží pověření k výkonu rozhodnutí od soudu. Je-li pověřeno více exekutorů k téže věci, exekutora zvolí soud.

Exekutor po zahájení exekučního řízení volí způsob exekuce v souladu s exekučním řádem. Následně vydá exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen. Exekuce pro peněžitou pohledávku může být provedena srážkami ze mzdy, přikázáním pohledávky, příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu, prodejem movitých věcí, nemovitostí nebo prodejem podniku.

Přikázáním pohledávky se rozumí přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu nebo přikázání pohledávky vůči třetí osobě (například stavební spoření). Exekutor může dále postihnout majetková práva jako jsou například majetkové podíly povinného jako komanditisty na komanditní společnosti, patenty, ochranné známky a podobně. S částkou, kterou za tato majetková práva získá, nakládá obdobně jako s výtěžkem z prodeje.

Pokud je exekuce prováděna prodejem movitého majetku, je exekutor povinen nejprve movitý majetek sepsat a zajistit. Poté následuje jeho prodej. V případě prodeje nemovitostí je nutné ověřit vlastnictví u katastrálního úřadu. Dále je exekutor povinen nechat nemovitost ocenit znalcem podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

Rozdíly mezi výkonem rozhodnutí dle občanského soudního řádu a dle exekučního řádu

Mezi vymáháním práva prostřednictvím exekutora (dle exekučního řádu) a

prostřednictvím soudu (dle občanského soudního řádu) jsou určité rozdíly. Vondráková [1.1, s. 420] uvádí, následující rozdíly:

Exekuce:

- oprávněný podává návrh na provedení exekuce příslušnému soudu nebo exekutorovi
- návrh není zpoplatněn (neplatí se soudní poplatek)
- exekutor sám volí způsob provedení exekuce, bez ohledu na výši pohledávky a může kombinovat různé způsoby exekuce
- exekutor je hmotně zainteresován na výsledku exekuce

Výkon rozhodnutí

- oprávněný podává návrh u věcně a místně příslušného soudu
- návrh je zpoplatněn
- oprávněný ve svém návrhu navrhne jeden ze způsobů provedení výkonu rozhodnutí (uvedeny výše)
- v řízení se přihlíží k přiměřenosti prováděného výkonu rozhodnutí

Zkrácené civilní řízení

Další možností vymáhání pohledávek dle občanského soudního řádu je tzv. zkrácené řízení. Toto řízení je charakteristické tím, že soud rozhoduje na základě listinných důkazů bez slyšení účastníků řízení. Jde o rychlejší formu vymáhání pohledávek než jednání u soudu, protože zde není ústní jednání před soudem. Zkrácené civilní řízení se zahajuje žalobou, která musí mít náležitosti uvedené výše. Ve zkráceném řízení mohou být vydány platební rozkaz, směnečný platební rozkaz a šekový platební rozkaz, které slouží k výkonu rozhodnutí.

Platební rozkaz

Platební rozkaz se řídí §172-175 občanského soudního řádu a vydává se při

uplatňování práva na zaplacení peněžité částky. Soud může vydat platební rozkaz i bez ústního jednání a to i v případě, že v žalobě nebyl navržen. Soud přikáže dlužníkovi platebním rozkazem, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu zaplatil uplatněnou pohledávku včetně nákladů řízení. Dlužník má právo v této lhůtě podat odpor u soudu. Odporem se platební rozkaz ruší a musí se uskutečnit ústní jednání u soudu. Platební rozkaz nelze vydat v případech, kdy jde o věc, o které má jednat senát, není znám pobyt žalovaného nebo když je žalovaný v cizině.

Pokud žalobce předloží soudu platný šek nebo směnku, soud vydá tzv. směnečný nebo šekový platební rozkaz. U takového platebního rozkazu je dlužník povinen zaplatit nebo podat námitku do tří dnů od doručení žalovanému (§175 Osř.).

2.2.3 Odvolání

V případě, že žalobce (věřitel) nebo žalovaný (dlužník) nesouhlasí s rozhodnutím soudu, má možnost odvolání. Včas podaným odvoláním je zabráněno nabytí právní moci rozhodnutí až do doby pravomocného rozhodnutí odvolacího soudu. Odvolání musí být podáno k soudu, jehož rozhodnutí je napadáno. V odvolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a čeho se domáhá. V případě rozhodnutí o peněžitém plnění, musí být výše plnění nad 2 000 Kč. Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. pohledávky nižší než 10 000 Kč obvykle nevymáhá, takže toto kritérium není podstatné. Odůvodnění pro podání odvolání mohou být dle § 205 občanského soudního řádu následující:

- nebyly splněny podmínky řízení, rozhodoval věcně nepřislušný soud prvního stupně, rozhodnutí soudu prvního stupně vydal vyloučený soudce (přisedící) nebo soud prvního stupně byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,
- soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem nebo k jím označeným důkazům.
- řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci,

- soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností,
- soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním,
- dosud zjištěný skutkový stav neobstojí, neboť tu jsou další skutečnosti nebo jiné důkazy, které nebyly dosud uplatněny,
- rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Po přijetí odvolání soudem následuje obdobné jednání, jako bylo jednání u soudu prvního stupně. Po projednání odvolací soud rozhodnutí potvrdí, změní či zruší. V případě zrušení rozhodnutí je věc vrácena k dalšímu řízení u soudu prvního stupně, který je vázán právním názorem odvolacího soudu. Odvolá-li se dlužník, vzniká věřiteli další průtah ve vymáhání pohledávky. Tento stav je tedy z hlediska věřitele nevýhodný. K odvolání dlužníka ale dochází hlavně při sporech o vznik pohledávky.

2.2.4 Vymáhání pohledávek v rozhodčím řízení

Rozhodčí řízení slouží pro rozhodování majetkových sporů mezi stranami, které se předem dohodnou na způsobu rozhodování sporů pomocí rozhodčího řízení. Problematiku rozhodčího řízení upravuje zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Podmínkou rozhodování sporů v rozhodčím řízení je, že účastníci uzavřou tzv. rozhodčí smlouvu. Rozhodčí smlouvu Raban [1.8, s. 48] definuje jako "Rozhodčí smlouva je dohoda mezi smluvními stranami o tom, že všechny anebo některé spory, které mezi nimi vznikly anebo vzniknou v určeném smluvním anebo právním vztahu, se rozhodnou v rozhodčím řízení." Rozhodčí smlouva může být uzavřena, pokud by strany mezi sebou mohly o předmětu sporu uzavřít smír (dle § 99 Osř.). Rozhodčí smlouva musí být uzavřena písemně.

V rozhodčím řízení rozhoduje místo civilního soudu rozhodčí soud. Rozhodčí soud je složen z rozhodců, kteří musí být právně způsobilí a zachovávat mlčenlivost o věcech zjištěných v rozhodčím řízení. Rozhodci jsou obvykle určeni rozhodčí smlouvou a jejich počet musí být lichý, pokud je rozhodců víc než jeden.

Rozhodčí řízení se zahajuje žalobou, a to dnem, kdy byla tato žaloba doručena stálému rozhodčímu soudu nebo předsedajícímu rozhodci. Rozhodčí řízení se potom koná v místě, které si strany určí, a je vždy neveřejné. V rozhodčím řízení nejsou svědci povinni vypovídat a důkazy nemusí být poskytnuty. Toto řízení je ukončeno vydáním rozhodčího nálezů, který nemusí obsahovat odůvodnění, pokud se na tom strany dohodnou. Rozhodčí nález může být následně zrušen soudem z důvodů uvedených v §31 zákona o rozhodčím řízení. Rozhodčí nález může být soudem zrušen, jestliže:

- byl vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu
- rozhodčí smlouva je neplatná, byla zrušena nebo se na dohodnutou věc nevztahuje
- rozhodčí nález nebyl usnesen většinou rozhodců
- ve věci se zúčastnil rozhodce, který nebyl povolán k rozhodování nebo neměl způsobilost být rozhodcem
- straně nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat
- rozhodčí nález odsuzuje stranu k plnění, které nebylo oprávněným žádáno, nebo k plnění podle tuzemského práva nemožnému či nedovolenému
- se zjistí, že jsou dány důvody, pro které lze v občanském soudním řízení žádat o obnovu řízení (dle §228 odst. 1 písm. a) a b) Osř.)

3. Analýza problému a současné situace

V části práce "Analýza problému a současné situace" bude stručně popsána historie společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o., její předmět podnikání. Následně bude analyzován současný stav pohledávek vzniklých z obchodního styku a způsoby, kterými je tato společnost vymáhá.

3.1 Základní informace o společnosti HUTIRA-BRNO s.r.o.

Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. byla založena v roce 1997. Od roku 2000 přejala zkušenosti a činnosti od subjektu Ivo HUTIRA – fyzická osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění. Hlavní činností společnosti je distribuce, prodej a servis plynárenské techniky pro regulaci tlaku plynu. V současné době je generálním zástupcem výrobců regulační techniky Francel, Fisher a Tartarini, které patří pod americký koncern EMERSON Process Management Regulator Technologies, Inc.

Kromě regulační techniky společnost distribuuje techniku pro montáž plynových přípojek a regulačních stanic. Je distributorem plastových skříní STRATINOR a MITRAS. Tyto skříně dodává samostatně nebo kompletně osazené domovní přípojkou dle přání zákazníka. Větší typy skříní se používají pro regulační stanice, které slouží pro průmyslovou regulaci tlaku plynu, rozvodné sítě a distribuční potřeby plynárenských společností. Regulační skříně jsou vyráběny jak v podzemním tak i nadzemním provedení.

Společnost dále nabízí školení servisních techniků, poradenství a technickou podporu k nabízeným výrobkům.

Další významnou aktivitou společnosti je provádění záručního i pozáručního servisu pro armatury a zařízení od výrobců Francel, Fisher, CD Gas a Tartarini. Společnost nabízí i smluvní pozáruční servis, který spočívá v periodické kontrole zařízení dle předpisu výrobce a zákonných požadavků určených legislativou, údržbu a opravy zařízení, výměnu opotřebovaných částí, výměnu armatur a přezkoušení zařízení na zkušební stolici v sídle společnosti.

Společnost také provádí odsávání materiálů sacími bagry MTS. Sací bagry jsou používány pro výkopové práce v zastavěném území inženýrských sítí, čištění potoků, mostů, kanalizace, dále ve stavebnictví k likvidaci suti (z kolektorů, rekonstruovaných budov - pater i sklepů), hloubení bazénů, studní, odtěžení štěrku z kolejíšť, parkovišť, odtěžení materiálu ze spár silničních mostů a tak podobně. Společnost je i prodejcem vozů MTS.

3.2 Analýza současné situace

Společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o. vznikají pohledávky převážně při prodeji zboží a při provádění servisní činnosti. Tyto pohledávky této společnosti vznikají jak za fyzickými osobami, tak za osobami právnickými. Výše vzniklých pohledávek v případě servisní činnosti se pohybuje v rozmezí od 2000 Kč do 50 000 Kč, v případě zboží jde až o miliony korun a u zakázkové výroby jde i o desítky milionů korun.

Na základě analýzy pohledávek společnosti HUTIRA - BRNO, s.r.o. byl zjištěn následující stav pohledávek evidovaných společností v roce 2008. V současné době společnost eviduje pohledávky po splatnosti v celkové výši 7 700 000 Kč (stav k 31.12.2008). Vývoj výše pohledávek v roce 2008 je znázorněn v níže uvedené tabulce.

Tabulka č. 1: Výše pohledávek společnosti HUTIRA-BRNO, s.r.o.

	Po splatnosti (ve dnech)			
	0-30	30-60	60-90	90 a více
Leden	7 200 000 Kč	2 600 000 Kč	700 000 Kč	2 500 000 Kč
Únor	2 500 000 Kč	3 900 000 Kč	200 000 Kč	2 400 000 Kč
Březen	4 300 000 Kč	1 300 000 Kč	3 800 000 Kč	2 400 000 Kč
Duben	2 700 000 Kč	2 600 000 Kč	900 000 Kč	1 800 000 Kč
Květen	3 900 000 Kč	1 700 000 Kč	1 900 000 Kč	2 500 000 Kč
Červen	2 900 000 Kč	700 000 Kč	400 000 Kč	2 200 000 Kč
Červenec	5 000 000 Kč	200 000 Kč	100 000 Kč	2 100 000 Kč
Srpen	13 600 000 Kč	3 300 000 Kč	100 000 Kč	1 900 000 Kč
Září	2 200 000 Kč	1 600 000 Kč	2 700 000 Kč	1 200 000 Kč
Říjen	4 700 000 Kč	400 000 Kč	1 200 000 Kč	1 700 000 Kč
Listopad	3 600 000 Kč	1 400 000 Kč	200 000 Kč	1 600 000 Kč
Prosinec	4 900 000 Kč	500 000 Kč	600 000 Kč	1 700 000 Kč

Z tabulky je patrné, že společnost má poměrně vysoké částky vázané v pohledávkách, které jsou po splatnosti. V současné době se společnost problematikou pohledávek téměř nezabývá. Již při provádění analýzy stavu pohledávek vyšlo najevo, že společnost nevede žádnou podrobnou databázi pohledávek.

Co se týče platebních podmínek, společnost nemá stanoven žádný úrok k pohledávkám placeným po splatnosti. V případě, že společnost neobdrží úhradu pohledávky včas, čeká na platbu dalších 14 dní a poté účetní pošle upomínku dlužníkovi. Pokud není pohledávka uhrazena ani během dalších 14-ti dnů, posílá společnost druhou upomínku a jednatel se snaží řešit úhradu pohledávky telefonickou domluvou s vedením dlužné společnosti. Obvyklým řešením prováděným touto společností je stanovení splátkového kalendáře, ale tento postup volí pouze u pohledávek vyšších než 10 000 Kč. Pohledávkami nižšími než 10 000 Kč se společnost v současné době vůbec nezabývá. Pokud ani po domluvě nedojde k úhradě pohledávky, je pohledávka předána advokátovi, který podává žalobu na plnění.

Za svou existenci vymáhala společnost u soudu pouze 13 pohledávek, jejichž popis je uveden v tabulce níže. Všechny pohledávky byly více jak šest měsíců po splatnosti. Pohledávky byly vymáhány v jejich celkové výši včetně úroku dle obchodního zákoníku a nákladů spojených s vymáháním.

Tabulka č. 2: Pohledávky vymáhané u soudu (nalézací řízení)

Výše pohledávky	Datum vzniku	Datum zaplacení
40 000 Kč	10/2006	nezaplacena
21 000 Kč	8/2006	10/2007
44 000 Kč	8/2007	nezaplacena
41 000 Kč	8/2007	4/2008
2 000 Kč	10/2007	nezaplacena
26 000 Kč	11/2007	5/2008
50 000 Kč	2/2008	nezaplacena
4 000 Kč	2/2008	nezaplacena
57 000 Kč	1/2008	6/2008
10 000 Kč	12/2007	nezaplacena
81 000 Kč	3/2009	nezaplacena
24 000 Kč	3/2009	nezaplacena
2 000 000 Kč	1/2009	nezaplacena

Z tabulky je patrné, že úspěšnost při řešení vymáhání pohledávek podáním žaloby na plnění je pouze 30%. Toto je úspěšnost vymáhání pohledávek, které byly vymáhány u soudu. Společnost eviduje pohledávky ve výši 362 000 Kč, které jsou více než 6 měsíců po splatnosti. Je tedy patrné, že by společnost měla zlepšit svoji politiku vymáhání pohledávek a také zlepšit prevenci vzniku těchto nesplacených pohledávek. Společnosti vznikají ročně pohledávky z obchodní činnosti ve výši přes 120 000 000 Kč, z kterých je celých 32% placeno až po době splatnosti. Tento stav není pro společnost žádoucí, protože při současném stavu společnost poskytuje levný úvěr svým odběratelům a zhoršuje stav svého cash-flow. V současné době společnost ve smlouvách s odběrateli nesjednává rozhodčí doložku a také si pohledávky nezajišťují. Proto se následující části práce budou zabývat stanovením co nejefektivnějšího způsobu prevence vzniku pohledávek placených po splatnosti a způsobu vymáhání pohledávek, které nejsou včas splaceny.

4. Vlastní návrhy řešení

V této části práce budou rozebrány nejvhodnější způsoby vymáhání pohledávek pro společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. a metody předcházení vzniku problematických pohledávek. Tato část práce bude zaměřena na vymáhání pohledávek u soudu, prostřednictvím inkasní kanceláře, postoupení pohledávek a rozhodčí řízení. Po popisu jednotlivých možností vymáhání pohledávek bude navržen nejefektivnější způsob vymáhání pohledávek pro tuto společnost.

4.1 Preventivní opatření

Z analýzy současné situace ve společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o. je patrné, že společnosti vzniká množství problematických pohledávek. Jsou to pohledávky, které dlužníci neuhradili ve lhůtě splatnosti a obtížně se vymáhají. Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. by měla začít se zavedením vhodných způsobů prevence vzniku těchto pohledávek jako jsou opatřování informací o potencionálních odběratelích a zvolit si nějaké zabezpečovací instrumenty.

V současné době tato společnost ověřuje platební schopnost pouze u klientů, s kterými již obchodovala, a nové klienty ověřuje velmi zřídka. Tento fakt zvyšuje riziko, že odběratelé neuhradí pohledávky řádně a včas. Z výše uvedené analýzy je patrné, že vymáhání pohledávek za odběrateli trvá dlouhou dobu a není příliš úspěšné. Společnost by tedy měla kromě zlepšení způsobů vymáhání pohledávek také zavést vhodná preventivní opatření. Vhodná prevence může zabránit samotnému vzniku problematických pohledávek a díky tomu může dojít ke snížení nákladů spojených s vymáháním pohledávek.

Základním prvkem prevence vzniku problematických pohledávek je získání dostatečných informací o potencionálním obchodním partnerovi. Je nutné mít dostatek informací o obchodním partnerovi ještě dříve, než je s ním uzavřen obchod, případně před dodáním zboží. Na základě získaných informací je možné ověřit platební schopnost a platební morálku obchodního partnera dříve než dojde k samotnému dodání zboží a tím se sníží riziko vzniku problematické pohledávky.

Informace o obchodních partnerech je možné získat z různých zdrojů, které se liší zejména množstvím získaných informací a finanční náročností. Základním zdrojem pro získávání informací je vnitřní databáze obchodních partnerů samotné společnosti. Tento způsob společnost v současné době využívá. Pokud je v databázi u obchodního partnera záznam o dosud neuhrazené pohledávce, společnost telefonicky upozorní obchodního partnera, že nemá uhrazeny své závazky. Po tomto varování stálým odběratelům zboží dodá, a to i přesto, že odběratel svou pohledávku nehradí. Pokud má odběratel více neuhrazených pohledávek, čeká společnost na obdržení alespoň částečné splátky pohledávek a poté mu zboží dodá. Tento způsob nakládání se získanými informacemi není vhodný. Společnosti takto vznikají opakovaně pohledávky za stejnými odběrateli. Z analýzy pohledávek po splatnosti, které společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. eviduje, vyplývá, že několik odběratelů opakovaně platí své závazky až po splatnosti. Bylo by tedy vhodné nedodávat zboží odběratelům, kteří mají nějaký neuhrazený závazek. Odběratelé si již zvykli na benevolentní přístup této společnosti a absenci úroků za pozdní platby a zneužívají toho ve svůj prospěch. Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. tak opakovaně poskytuje bezplatný úvěr svým odběratelům a to jí může v budoucnu způsobit problémy se stavem vlastních peněžních prostředků, které bude muset řešit například úvěrem.

Dalším způsobem získávání informací o případných odběratelích mohou být vnější informační zdroje. Těmito zdroji mohou být například informace od obchodních partnerů, z úředních registrů podnikatelských subjektů (obchodního rejstříku, registru živnostenského podnikání) hromadných sdělovacích prostředků, různých odborných časopisů, katalogů, obchodního věstníku, informace získané ratingovými agenturami a scoringovými agenturami, bankovní informace, informace získané z různých databází dlužníků a databází úpadců vedených na internetu apod.

Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. je již členem databáze Creditinfo Czech Republic. Bohužel v současné době informace z databáze Creditinfo vůbec nevyužívá. V databázi Creditinfo je možné vyhledávat jednotlivé subjekty a zjistit o nich, zda mají nějaké nesplacené dluhy v České republice. Systém tedy shromažďuje negativní informace o subjektech, které neplní včas nebo vůbec své splatné závazky.

K ověřování solventnosti odběratelů je vhodný Insolvenční rejstřík, který je dostupný přes internet na stránkách www.justice.cz. Zde je možné ověřit, zda není proti dlužníkovi zahájeno insolvenční řízení. V Insolvenčním rejstříku jsou evidováni dlužníci, proti kterým bylo zahájeno insolvenční řízení po 1. lednu 2008. Do konce roku 2007 jsou dlužníci, proti kterým bylo zahájeno konkursní řízení, evidováni v Evidenci úpadců. Účetní společnosti kontroluje na konci každého měsíce v Insolvenčním rejstříku, zda v něm jsou dlužníci, u kterých evidují nesplacenou pohledávku. Tento způsob získávání informací je tedy využíván, ale mohl by být využíván častěji. Je vhodné kontrolovat Insolvenční rejstřík každé dva týdny, protože v případě zahájení insolvenčního řízení je nutné rychle jednat a přihlásit své pohledávky.

Další důležitou částí prevence vzniku problematických pohledávek je vhodné sestavit kvalitní smlouvu s obchodním partnerem. Uzavření kvalitní je velice důležitým prvkem prevence vzniku problematických pohledávek. Kupní smlouvy jsou dvoustranným právním úkonem, ze kterého vyplývají právní účinky stanovené touto smlouvou. Předpokladem vzniku smlouvy je platné učinění právních úkonů při jejím uzavření. Dalším důležitou podmínkou vzniku smlouvy je, aby byla uzavřena osobou k tomu způsobilou. Co se týká jednotlivých ustanovení, účastníci smlouvy se mohou dohodnout na jakýchkoli podmínkách, pokud nejsou v rozporu s ustanoveními Obchodního zákoníku, která jsou tzv. kogentní. Seznam kogentních ustanovení je v § 263 obchodního zákoníku.

Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. uzavírá se všemi pravidelnými obchodními partnery nadstandardní smlouvy, na základě kterých jim poté dodává zboží. Předmětem těchto smluv jsou slevy a ustanovení týkající se dodacích podmínek, reklamací a způsobu placení za poskytnuté plnění. V současné době nemá společnost stanoven žádný úrok, který by byl odběratel povinen zaplatit v případě pozdní úhrady pohledávky nebo rozhodčí doložku. Společnost vymáhá úroky pouze u pohledávek, u kterých podala na dlužníka žalobu, a to ve výši stanovené obchodním zákoníkem. Odběratelé tohoto faktu stále více využívají. Pozdní úhradou pohledávky tak čerpají bezúročný provozní úvěr. Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. v současné době nemá problémy se stavem hotovosti, ale v případě jejího poklesu by sama musela čerpat nějaký úvěr a tím by na sebe přebírala

úvěrovou zátěž za odběratele. Bylo by vhodné, aby tato společnost do budoucích smluv s odběrateli začlenila ustanovení týkající se smluvních pokut za pozdní úhradu pohledávek, protože současný stav je pro ni značně nevýhodný.

V případě, že pohledávka není uhrazena včas, je vhodné sledovat dlužníka. Pokud začne dlužník reagovat způsobem, který může signalizovat možnost vzniku problémů se zaplacením pohledávky, je vhodné podniknout kroky k vymáhání pohledávky. Takovým krokem může být následující:

- žaloba na osobu dlužníka a případně současně podat návrh na vydání předběžného opatření, kterým se dlužníkovi zakazuje nakládat s jeho určitými věcmi nebo právy. Návrh na vydání předběžného opatření má nevýhodu v povinnosti složit jistotu ve výši 100 000 Kč.
- pokud jsou informace o dlužníkově platební neschopnosti vůči většímu počtu věřitelů, může některý z věřitelů podat návrh na zahájení insolvenčního řízení dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Potom je nutné přihlásit svou pohledávku do insolvenčního řízení. Bohužel v insolvenčním řízení nebývá zpravidla pohledávka uspokojena v plné výši, v některých případech dokonce není uspokojena vůbec. Nejde tedy o ideální řešení. Pokud má však věřitel svou pohledávku zajištěnu zástavním právem (tzv. zajištěný věřitel), bude jeho pohledávka uspokojena ze zpeněžení zajištěné věci.
- pokud má společnost pohledávku za fyzickou osobou, je ohrožením uspokojení pohledávky úmrtí dlužníka. V takovém případě by měl věřitel přihlásit svou pohledávku do dědického řízení.

4.2 Vymáhání pohledávek

V současnosti společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. ve většině případů řeší problematiku pohledávek pouhým posláním upomínek a telefonickou domluvou s dlužníkem. Pouze v krajních případech přistupuje k vymáhání pohledávek u soudu. K tomuto došlo pouze ve třinácti případech za dobu existence společnosti. Podle mého názoru společnost eviduje velké množství pohledávek, které dlužníci neplatí a mohly by být

vymáhány u soudu. U těchto pohledávek selhaly všechny kroky, které společnost zatím učinila k jejich vymožení. Jejich nevymáháním se společnost připravuje o velké množství finančních zdrojů, které by mohla využít. Bylo by tedy vhodné začít tyto pohledávky vymáhat u soudu nebo je postoupit jinému subjektu, který se vymáháním zabývá.

Pokud se společnost rozhodne pro vymáhání pohledávky, je vhodné nejprve potvrdit několik věcí. Je důležité si u dlužníka zkontrolovat, zda byla faktura skutečně doručena správné osobě či útvaru, který se zabývá úhradou faktur. Pokud nastanou nějaké pochybnosti je vhodné zaslat dlužníkovi kopii faktury.

Pokud ani po potvrzení správného doručení faktury a předchozích upomínkách není pohledávka uhrazena, je vhodné zaslat ještě oficiální písemnou upomínku, v níž by měl být uveden náhradní termín, ve kterém věřitel žádá úhradu pohledávky. Tato upomínka by měla být odeslána doporučeně, případně s dodejkou.

V případě, že dlužník ani po obdržení oficiální písemné upomínky nezaplatí, je možné zaslat ještě druhou písemnou upomínku. Touto upomínkou by měl dát věřitel najevo, že jde o poslední upomínku, po které už nebude postupovat smírnou cestou. Mělo by z ní být jasné, že dalšími kroky bude například uplatnění smluvních pokut, úroků z prodlení, zveřejnění dlužníka v některé z databází dlužníků, soudní řízení, případně podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení. Je nutné podávat návrh na zahájení insolvenčního řízení jen v odůvodněných případech, protože jestliže bude řízení zastaveno vinou navrhovatele, je navrhovatel dlužníkovi odpovědný za vzniklé škody.

V nejlepším případě bude výsledkem těchto upomínek zaplacení pohledávky dlužníkem. Je zde ale i možnost zjištění, že je dlužník ve špatné finanční situaci a není úhrady schopen. Pokud dojde k tomuto zjištění, je vhodné pro zlepšení pozice věřitele v případném soudním řízení sepsat uznání závazku či uznání dluhu, stanovit splátkový kalendář, sepsat notářský či exekutorský zápis s doložkou vykonatelnosti nebo si pohledávku zajistit zástavním právem. Pokud by však došlo k insolvenčnímu řízení, je jediným vhodným prostředkem pro zlepšení pozice věřitele zajištění pohledávky zástavním právem. Splátkový kalendář je vhodným řešením, protože s sebou nenese takové

administrativní nároky jako vymáhání pohledávek u soudu a také nenese s sebou příliš vysoké finanční náklady. Splátkový kalendář lze stanovit buď jednostranným právním úkonem – uznávacím prohlášením dlužníka s uvedením způsobu splácení, nebo dvoustranným právním úkonem – dohodou o splácení dluhu mezi věřitelem a dlužníkem. Uznání závazku se řídí obchodním zákoníkem a uznání dluhu občanským zákoníkem a jejich vzory jsou součástí příloh. Tento jednostranný právní úkon provedený dlužníkem je zajišťovacím instrumentem, kterým zlepší věřitel svou pozici v případném soudním řízení zejména při prokazování nároku v nalézacím řízení a prodlouží díky němu lhůtu pro promlčení. Dalšími výhodnými způsoby zajištění závazku jsou notářský či exekutorský zápis s doložkou vykonatelnosti. Sepsáním těchto dokumentů věřitel ušetří čas a náklady spojené s nalézacím řízením a může přejít přímo k výkonu rozhodnutí nebo exekuci.

Vymáhání pohledávek dle občanského soudního řádu

V případě, že se společnost rozhodne vymáhat pohledávku u soudu, je vhodné uzavřít dohodu o právním zastoupení s advokátem. Zastoupení advokátem má výhodu v jeho odborné způsobilosti, protože při vymáhání pohledávky laikem je mnohem nižší pravděpodobnost úspěchu.

Prvním krokem při vymáhání pohledávek u soudu je podání žaloby. V žalobě je důležité označit účastníky řízení. V našem případě je žalobcem věřitel, tedy společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o., a žalovaným je dlužník. Účastník musí být označen tak, aby jej soud mohl správně identifikovat. V případě žalobce je dostatečnou identifikací HUTIRA – BRNO, s.r.o., IČ: 25324870, se sídlem Brno, Štefánikova 9a. U žalovaného závisí označení na tom, zda jde o právnickou či fyzickou osobu. Právnická osoba musí být označena názvem či obchodní firmou, identifikačním číslem a sídlem (například ABC, s.r.o., IČ: 98765432, se sídlem Brno, Kotlářská 17). Označením fyzické osoby je jméno, příjmení, datum narození, bydliště, v případě podnikatele i identifikační číslo (například Jan Novák, nar. 19.7.1967, bytem Praha, Chodovecké náměstí 1, IČ: 6707195427). V případě, že účastníci nejsou v žalobě správně označeni, vyzve předseda senátu žalobce usnesením k opravení žaloby a určí pro tuto opravu lhůtu. Tímto dochází k prodloužení doby vymáhání

pohledávky, což není žádoucí. Další částí žaloby jsou tzv. skutková tvrzení. Zde je nutné jasně popsat, na základě jakých skutečností svou pohledávku žalobce vymáhá. V žalobě se také označují důkazy a pokud jsou listinné, připojují se k ní. Poslední částí žaloby je tzv. žalobní petit, tedy vymezení, čeho se žalobce domáhá. Příklad žaloby je uveden mezi přílohami.

Vymáhání pohledávek věřitelem u soudu je značně zdoluhavý proces, protože soud provádí velké množství časově náročných úkonů. Po zahájení řízení je soud sice povinen postupovat tak, aby byla věc co nejrychleji projednána a rozhodnuta, ale i tak jde o dlouhý proces. Prvním úkonem soudu je ověření splnění podmínek řízení a případné odstranění vad žaloby. Proto je vhodné podat žalobu bez vad hned napoprvé, protože to ušetří čas spojený s jejími opravami. V případě, že žalovaný neuznává nárok uplatněný v žalobě, může předseda senátu uložit žalovanému, aby podal své vyjádření. V tomto vyjádření má žalovaný vylíčit skutečnosti, které staví na svoji obranu a připojí listinné důkazy. Lhůta k podání tohoto vyjádření nesmí být kratší než 30 dnů. Po provedení přípravy jednání předvolá soud účastníky k samotnému jednání, které musí být doručeno nejméně 10 dnů před jednáním.

Na závěr jednání vydává soud rozsudek, ve kterém rozhodne o projednávané věci. Rozsudek se skládá z rozhodnutí o věci samé, odůvodnění, průběhu řízení a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Rozsudek nabývá právní moci po uplynutí lhůty na odvolání. Lhůta pro odvolání je 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí účastníkovi řízení. Soud v rozsudku stanoví i lhůtu pro peněžité plnění, popřípadě výši a splatnost splátek. Tímto končí nalézací řízení.

K jednání u soudu dochází obvykle pouze v případech, že jsou pochybnosti o vzniku pohledávky. Ať už jde o nedostatek dokumentů dokládajících její vznik nebo o dlužníkové tvrzení, že pohledávky vznikla neoprávněně. K soudnímu jednání dochází pouze asi ve 20% až 30% případů. V případě, že o vzniku pohledávky nejsou pochyby, může dojít ke zkrácenému řízení.

Při zkráceném řízení může soud vydat i bez slyšení žalovaného platební rozkaz.

Vydáním platebního rozkazu tedy nedochází k jednání a tím je celý proces vymáhání pohledávky značně urychlen. V platebním rozkazu soud žalovanému uloží, aby zaplatil danou pohledávku žalobci ve lhůtě 15 dnů od doručení. Žalovaný je také povinen zaplatit žalobci náklady řízení. Věřitel tedy neponese náklady řízení. Odpor proti platebnímu rozkazu je možné do 15-ti dnů od doručení platebního rozkazu žalovanému. Vydání platebního je tedy pro věřitele tou nejrychlejší metodou vymáhání pohledávky u soudu. V případě společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o. by tedy šlo o nejlepší výsledek vymáhání pohledávek u soudu. Proto je nutné mít pohledávky řádně podloženy pro případné vymáhání. Zkrácené řízení je také nejméně nákladné, protože zastupování advokátem během jednání přináší další náklady. Tyto náklady je sice povinen uhradit dlužník, pokud soud žalobu uzná, ale ne vždy je dlužník schopen okamžitě zaplatit.

Pokud však dlužník dobrovolně nesplní, to co mu soud uložil, je nutné přejít k vykonávacímu řízení. Věřitel volí mezi výkonem rozhodnutí dle občanského soudního řádu a exekucí dle exekučního řádu.

Pro zahájení vykonávacího řízení dle občanského soudního řádu musí věřitel podat návrh na nařízení výkonu rozhodnutí příslušnému soudu a to na základě vykonatelného rozhodnutí soudu, notářského zápisu, exekutorského zápisu apod. V návrhu věřitel určí způsob výkonu rozhodnutí (např. přikázání pohledávky, prodej movitého majetku atd.). Jakmile soud potvrdí způsob vykonání rozhodnutí, postará se o jeho provedení. Soud také nařídí zaplacení nákladů spojených s výkonem rozhodnutí.

Při vymáhání pohledávky exekucí musí věřitel podat návrh exekutorovi nebo místně a věcně příslušnému soudu. Návrh musí být také na základě vykonatelného rozhodnutí soudu, notářského zápisu, exekutorského zápisu apod. Po zahájení exekučního řízení volí exekutor způsob exekuce. Exekuce může být provedena například přikázáním pohledávky, příkazem k výplatě z účtu, prodejem movitých věcí, prodejem nemovitostí apod.

Rozhodčí řízení

Pokud by měla společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. sjednání s obchodním partnerem

rozhodčí doložku, mohla by případné spory řešit rozhodčím řízením. Rozhodování sporů v rozhodčím řízení má několik výhod. Řízení je jednoinstanční, rozhodčí nález je pro strany závazný. Díky jeho jednoinstančnosti je také rychlé a některé stálé rozhodčí soudy mají dokonce stanovenou lhůtu pro vydání nálezu. Výhodou dále může být neveřejnost jednání, neformálnost. Rozhodčí řízení s sebou také nese nižší náklady než řízení před civilním soudem.

Zastoupení inkasní kanceláří při vymáhání pohledávek

Vymáhání pohledávek prostřednictvím inkasní kanceláře je výhodné zejména v případě, že se společnost nebude chtít zabývat vymáháním pohledávek osobně. Toto je vhodné ať už z důvodu, že nebude mít velké množství pohledávek k vymáhání, aby se jí vyplatilo najmout si vlastního advokáta, nebo proto, že se bude raději věnovat především realizaci svých podnikatelských aktivit. Další výhodou vymáhání pohledávek prostřednictvím inkasní kanceláře je, že je možné snadno vyčíslit náklady vynaložené na vymáhání. Věřitel obvykle inkasní kanceláři poskytne odměnu pouze při úspěšném vymožení pohledávky. V případě osobního vymáhání pohledávek je velice náročné stanovit přesné náklady vymáhání, protože se skládají ze mzdových nákladů zaměstnanců společnosti, telefonů, poštovního, právních služeb, cestovního a dalších fixních nákladů.

Pokud se společnost rozhodne pro vymáhání pohledávek prostřednictvím inkasní kanceláře, je při výběru vhodné posoudit úroveň jejích služeb. Úroveň lze posoudit na základě používaných metod vymáhání. Některé kanceláře se pohybují na hranici zákona a některé dokonce zákon překračují. Využití kanceláří, které se nepohybují v mezích zákona, nelze doporučit. Věřiteli tím mohou vzniknout značné problémy nejen v souvislosti s poškozením jeho obchodní firmy. Při výběru inkasní kanceláře je nutné porovnávat několik hlavních kritérií. Důležitým kritériem je obvykle cena za poskytované služby. V tomto případě vždy neplatí pravidlo, že vyšší cena znamená vyšší úroveň poskytovaných služeb. Je možné se setkat i s inkasní kancelář poskytující kvalitní služby za nízkou cenu. Proto je vhodné nevolit první inkasní kancelář, na kterou společnost narazí, ale provést určitý průzkum trhu. Důležitým kritériem je i způsob tvorby provize. Provize u solidních

kanceláři by měla být požadována až po vymožení pohledávky, ale některé kanceláře požadují platbu provize předem. Výše provize záleží zejména na stáří pohledávky, tzn. jak dlouho je pohledávka po splatnosti. U pohledávek starších než rok to bývá provize 20 % až 30 % hodnoty pohledávky, u mladších to bývá několik málo procent hodnoty pohledávky. Při výběru je dalším kritériem, zda kancelář požaduje placení vynaložených nákladů i v případě, že při vymáhání neuspěje. Kanceláře obvykle poskytují ceník veškerých svých služeb na internetu, který může sloužit jako pomůcka při volbě inkasní kanceláře.

Příkladem inkasní kanceláře mohou být například Gotty, s.r.o., která sídlí v Brně, nebo PROFI-CZ, spol. s r.o., která má v Brně pobočku. Tyto společnosti nabízejí dle svých ceníků služby vymáhání pohledávek za provizi ve výši 5 % až 50 % hodnoty pohledávky v závislosti na ohodnocení kvality pohledávky (stáří atd.). Provize je splatná u obou společností až z vymožených peněz, jde tedy o jedny ze solidnějších inkasních kanceláří.

Pokud se společnost rozhodne pro vymáhání pohledávek prostřednictvím inkasní kanceláře, je v jejím zájmu, aby předala pohledávku k vymáhání co nejdříve. S rostoucí dobou od splatnosti se totiž snižuje pravděpodobnost vymožení pohledávky. Vondráková [1.1, s. 143] uvádí, že "dle zveřejňovaných statistik tuzemských i zahraničních inkasních kanceláří je úspěšnost při vymáhání pohledávek starých přibližně jeden měsíc je kolem 90 %, u pohledávek starých půl roku to je úspěšnost pouze 50 % a u rok starých dokonce pouze 25 %."

Další výhodou inkasní kanceláře oproti vymáhání pohledávek osobou věřitele je fakt, že inkasní kancelář je pro vymáhání pohledávek mnohem lépe technicky připravena. Inkasní kanceláře disponují potřebným know-how, dostatečným personálem a technickým vybavením. Výhodou také může být vstup třetí strany do procesu vymáhání. Dlužníci obvykle nevědí, co mohou od inkasních kanceláří očekávat a proto z nich mají obecně větší respekt než z osoby věřitele.

Samotné zastupování věřitele prostřednictvím inkasní kanceláře probíhá obvykle na základě mandátní smlouvy, ve které jsou kromě jiného stanoveny výše provize, způsoby úhrady vzniklých nákladů a podobně. Vzor mandátní smlouvy je součástí příloh. Před

uzavřením smlouvy nejprve dochází k přezkoumání pohledávky. Toto bývá u solidních kanceláří prováděno bezplatně. Přezkoumání pohledávky probíhá ověřením dokladů prokazujících existenci pohledávky (faktury, dodací listy, smlouvy, objednávky, protokoly o předání apod.), prověření osoby dlužníka (jeho existence, zda není v likvidaci apod.). Předběžným přezkoumáním pohledávky je možné se vyvarovat případům, kdy je pohledávka nevymahatelná. V případě nevymožitelné pohledávky vznikají věřiteli pouze další náklady bez jakéhokoli výsledku.

Inkasní kanceláře obvykle nabízejí vedle zastupování věřitele i možnost odkupu pohledávek, neboli jejich postoupení, kterému se bude věnovat následující kapitola.

Postoupení pohledávek

Jednou z možností nakládání s pohledávkami je jejich postoupení. Postoupením pohledávky (cesi) se změní osoba věřitele, přejde tedy právo na vymáhání peněžitého plnění od jednoho věřitele na druhého. Spolu s pohledávkou přechází na postupníka i její příslušenství (zákonné a smluvní úroky atd.). Pro věřitele je tento postup výhodný z časového hlediska, protože obvykle dochází k okamžitému inkasu pohledávky. Nevýhodou je, že dochází k inkasu pouze části nominální hodnoty pohledávky. Společnosti, které zabývají nákupem pohledávek, stanovují výši provize na základě několika faktorů. Hlavním faktorem je kvalita dlužníka. Čím méně bonitní je dlužník, tím vyšší je provize. Dalšími faktory mohou dle informací na webových stránkách společnosti Revital Finance s.r.o. [3.3] být doba, po jakou je pohledávka po splatnosti, podnikatelská historie dlužníka, výše a druhy zajištění pohledávky atd. Provize bývá určena procentem z výši postupované pohledávky. Platí pravidlo, že čím je hodnota pohledávky vyšší, tím je procento nižší. Provize se obvykle pohybuje mezi 2 % až 30 % výše pohledávky v závislosti na jejím ohodnocení. Společnosti zabývající se odkupem pohledávek mají obvykle stanovenou nejnižší hodnotu pohledávky, kterou jsou ochotni odkoupit. Tato hranice je obvykle kolem 100 000 Kč, některé společnosti požadují až 300 000 Kč. Předpokladem postoupení pohledávky je její právní existence a možnost jejího převedení. Některé pohledávky nemohou být převedeny na jiného věřitele, pokud je to stanoveno smlouvou mezi věřitelem

a dlužníkem. Společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. nemá u svých pohledávek smluvně stanoveno zamezení převoditelnosti pohledávek, je tedy možné je postoupit.

Samotné postoupení pohledávky probíhá na základě písemné smlouvy. Vzor smlouvy o postoupení pohledávky je součástí příloh. Převodem pohledávky nedochází ke změně vlastností pohledávky jako jsou splatnost, výše atd. Spolu se smlouvou je postupitel povinen předat postupníkovi i doklady spojené s pohledávkou a podat mu informace, které s pohledávkou souvisí. Je nutné předat všechny důležité informace a doklady týkající se postupované pohledávky, protože v případě nedodržení této povinnosti by byl postupitel odpovědný za škody vzniklé postupiteli. Postupitel je dále povinen dlužníkovi oznámit, že došlo k postoupení pohledávky, protože před tímto oznámením splní dlužník svůj závazek splacením původnímu věřiteli. Je tedy nutné oznámit postoupení v co nejkratší době. Vzor oznámení o postoupení pohledávky dlužníkovi je součástí příloh.

Porovnání jednotlivých metod vymáhání pohledávek

Z popisu jednotlivých způsobů vymáhání pohledávek vyplývá následující. Postoupení pohledávky je vhodným řešením v případě, kdy společnost eviduje menší množství pohledávek po splatnosti. Vymáhání malého množství pohledávek prostřednictvím najatého advokáta není ekonomicky výhodné, protože vzniklé náklady jsou vyšší, než provize při postoupení pohledávky. Postoupení pohledávky je také rychlejší z hlediska získání peněžních prostředků, než je tomu při zastoupení inkasní kanceláří.

Pokud naopak společnost eviduje velké množství pohledávek, je pro ni výhodnější, když si bude pohledávky vymáhat sama prostřednictvím advokáta nebo inkasní kanceláře. Při volbě připadají v úvahu dvě základní kritéria a to náklady vymáhání a úspěšnost. Z hlediska nákladů je obvykle výhodnější zastoupení při vymáhání pohledávek advokátem, protože provize inkasní kanceláře bývá vyšší. Na druhou stranu kvalitní inkasní kanceláře požadují odměnu pouze po úspěšném vymožení pohledávky. Co se týče druhého kritéria, inkasní kanceláře mají obecně vyšší úspěšnost při vymáhání pohledávek než advokát. Z předchozího vyplývá, že zastoupení advokátem je výhodnější pro vymáhání pohledávek, u kterých se předpokládá bezproblémové vymáhání. Ve složitějších případech se doporučuje

zastoupení inkasní kanceláří.

V případě společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o. je pro většinu pohledávek nejvhodnějším řešením metoda zastoupení inkasní kanceláří. Vzhledem k tomu, že velké množství pohledávek této společnosti je po splatnosti déle než půl roku a budou tedy obtížně vymahatelné. Inkasní kancelář je mnohem lépe připravena na činnost vymáhání pohledávek, protože má potřebné know-how, dostatek zaměstnanců zabývajících se touto činností apod. V případě zastoupení advokátem není zaručena příliš vysoká úspěšnost při vymáhání pohledávek. Poté, co společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. vyřeší pohledávky, které v současné době eviduje, by měla lépe sledovat stav svých pohledávek a začít s jejich vymáháním včas. Pokud tato společnost začne s vymáháním pohledávek dříve, bude pro ni vhodné zastoupení advokátem. Toto zastoupení s sebou ponese nižší náklady než zastoupení inkasní kanceláří.

5. Závěr

Úkolem práce bylo nalézt nejefektivnější způsob vymáhání pohledávek pro společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. V práci byly popsány jednotlivé způsoby vymáhání pohledávek a různé druhy prevence vzniku problémů při vymáhání pohledávek. Práce byla zaměřena primárně na vymáhání pohledávek dle občanského soudního řádu, exekučního řádu a v rozhodčím řízení.

Na základě posouzení výhod a nevýhod jednotlivých způsobů vymáhání pohledávek a analýzy současného stavu pohledávek ve společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o. byl navržen nejvhodnější způsob nakládání s pohledávkami v této společnosti. Bylo zjištěno, že společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. nenakládá s pohledávkami nejlepším možným způsobem. Vzniká jí velké množství pohledávek, které jsou placeny po splatnosti nebo vůbec. Z tohoto důvodu byly navrženy vhodné způsoby prevence, které po implementaci pomohou při vymáhání pohledávek. Vhodnými způsoby prevence jsou zjišťování informací o potencionálních obchodních partnerech, zavedení smluvních pokut a úroků z prodlení při nedodržení platebních podmínek a zajišťování pohledávek. Tato opatření zajistí společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o. včasné inkaso pohledávek nebo alespoň omezí problémy při jejich vymáhání. Společnost eviduje velké množství pohledávek, které jsou delší dobu po splatnosti. Pro vymáhání těchto pohledávek byl navržen způsob vymáhání prostřednictvím zastoupení inkasní kancelář. Tento způsob s sebou nese sice vyšší náklady než zastoupení advokátem, ale u problematických pohledávek jde o postup s vyšší úspěšností. Do budoucna bylo doporučeno, aby společnost rychleji jednala, pokud dlužník neuhradí svůj závazek včas. Nejprve by bylo vhodné dlužníka osobně nebo telefonicky upozornit na nesplacenou pohledávku, případně mu poslat upomínku. V případě pokračující nevole dlužníka zaplatit bylo doporučeno začít s vymáháním pohledávky v civilním řízení. Společnost by pro tyto účely měla být zastoupena advokátem, protože nedisponuje zaměstnanci dostatečně kvalifikovanými pro tuto činnost. Vymáhání pohledávek v civilním řízení je bohužel obvykle zdlouhavý a pracný proces, ale při dodržení určitých zásad, jako je vhodné zajištění pohledávky, lze proces zkrátit na minimum.

Cílem práce bylo tedy navrhnout nejefektivnější způsob vymáhání pohledávek pro tuto konkrétní společnost. V teoretické části bylo nastíněno, jaké jsou možné způsoby vymáhání pohledávek a definice různých základních pojmů. V praktické části byly navrženy různé druhy prevence vzniku problémů při vymáhání pohledávek a základní způsoby jejich vymáhání. Na závěr byl doporučen způsob vymáhání pohledávek vhodný pro společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o. a doporučení pro zavedení preventivních opatření. Cíl práce byl tedy splněn.

6. Seznam použité literatury:

1. Knihy:

- [1.1] VONDRÁKOVÁ, Alena, a kol. *Vymáhání pohledávek*. 1. vyd. Praha : Aspi, a.s., 2006. 756 s. ISBN 80-7357-230-3
- [1.2] KINDL, M., ŠÍMA, A., DAVID, O. *Občanské právo procesní*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 407 s. ISBN 978-7380-098-7
- [1.3] WEINHOLD, D. *Promlčení a prekluze v obchodních závazkových vztazích*. 2. vyd. Praha : C.H.Beck, 2002. 136 s. ISBN 80-7179-369-8
- [1.4] STAVINOHOVÁ, J., HLAVSA, P. *Civilní proces a organizace soudnictví*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita: Doplněk, 2003. 660 s. ISBN 80-210-3271-5
- [1.5] WINTEROVÁ, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 4. aktualiz. vydání. Praha: Linde, 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8
- [1.6] HENDRYCH, D a kol. *Právní slovník* 2. rozšířené vydání. 2003. 1189 s. ISBN 80-7179-740-5
- [1.7] GIESE, E. *Zajištění závazků v ČR*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 1999. 356 s. ISBN 80-7179-658-1
- [1.8] RABAN, P. *Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v České a Slovenské republice a zahraničí*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2004. 756 s. ISBN 80-7179-873-8
- [1.10] HLAVSA, P. *Exekuční řád zákon č. 120/2001 Sb. (a zákon č. 119/2001 Sb.) s vákladem a prováděcími předpisy*. 1. vydání. Praha: LINDE Praha, a.s. 2001. 196 s. ISBN 80-7201-315-7
- [1.11] ZOUFALÝ, V. a kol. *Velká kniha smluvních vzorů*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck. 2007. 1371 s. ISBN 978-80-7179-613-8

2. Zákony:

[2.1] Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ze dne 4. prosince 1963

[2.2] Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů ze dne 1. září 2001

[2.3] Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ze dne 30. března 2006

3. Online:

[3.1] *Vzor - uznání závazku* [online]. 2009 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://pohledavky.tripod.com/id9.html>>.

[3.2] *Vzor – mandátní smlouva* [online]. 2009 [cit. 2009-26-04]. Dostupný z WWW: <http://www.vymahamedluhy.cz/smlouvy.htm>

[3.3] *Revital Finance s.r.o. : Odkup pohledávek* [online]. 2006-2009 [cit. 2009-05-20]. Dostupný z WWW: <http://www.revitalfinance.cz/odkup_pohledavek.php>.

7. Seznam zkratk a symbolů

VUT – Vysoké učení technické

ObčZ. - občanský zákoník

ObchZ. - obchodní zákoník

Osř. - občanský soudní řád

tzv. - takzvaný

tj. - to je

atd. - a tak dále

apod. - a podobně

§ - paragraf

8. Přílohy:

Příloha č. 1: Vzor uznání závazku

UZNÁNÍ ZÁVAZKU

Na základě smlouvy 12345678/2008 ze dne 9.9.2008 uzavřené mezi společností HUTIRA – BRNO, s.r.o., IČ: 25324870, se sídlem Brno, Štefánikova 9a a naší společností ABC, s.r.o. se sídlem Brno, Kotlářská 17 nám byla řádně provedena dodávka zboží a následně fakturována fakturou č. 2008-12345678 v celkové částce 150 000 Kč (slovy: stopadesátisícikorunčeských). Faktura byla splatná dne 15.10.2008 a naše společnost tuto částku do současnosti nezaplatila.

Naše firma ABC, s.r.o., IČ: 98765432, se sídlem Brno, Kotlářská 17, se tímto uznává výše uvedený závazek co do důvodu i výše a zavazujeme se jej zaplatit nejpozději do 30.6.2009.

V Brně dne 1.4. 2009

.....
ABC, s.r.o.
Jan Novák, jednatel
(podpis)

Příloha č. 2: Vzor návrhu splátkového kalendáře

NÁVRH SPLÁTKOVÉHO KALENDÁŘE

Dlužník obchodní společnost ABC, s.r.o., IČ: 98765432, se sídlem Brno, Kotlářská 17 tímto prohlašuje, že svůj závazek v celkové výši 150 000 Kč (slovy: stopadesátisícikorunčeských) vůči věřiteli obchodní společnosti HUTIRA – BRNO, s.r.o., IČ: 25324870, se sídlem Brno, Štefánikova 9a vyplývající z neuhrazené faktury č. 2008-12345678 ze dne 1.10.2008 bude splácet v pravidelných měsíčních splátkách ve výši 15 000 Kč (slovy: patnáctisícikorunčeských) splatných vždy nejpozději ke každému 10. dni v měsíci, počínaje měsícem květnem 2009 až do úplného zaplacení celé dlužné částky, a to pod ztrátou výhody splátek v případě prodlení s úhradou kterékoliv splátky. První splátka bude uhrazena nejpozději 10. května 2009.

.....
ABC, s.r.o.
Jan Novák, jednatel
(podpis)

Příloha č. 3: Vzor smlouvy o splátkovém kalendáři

SMLOUVA O SPLÁTKOVÉM KALENDÁŘI

HUTIRA – BRNO, s.r.o.
Štefánikova 9a, 602 00 Brno
IČ: 25324870
jako “věřitel”

a

ABC, s.r.o.
Kotlářská 17, 602 00 Brno
IČ: 98765432
jako “dlužník”

uzavřeli níže uvedeného dne, měsíce a roku tuto

smlouvu o splátkovém kalendáři

Čl. I

Věřitel a dlužník prohlašují, že na základě faktury č. 2008-12345678 ze dne 1.10.2008 je dlužník povinen věřiteli uhradit 150 000 Kč (slovy: stopadesátisickorunčeských).

Čl. II

Věřitel a dlužník sjednávají touto smlouvou splátkový kalendář následujícím způsobem: dlužník je povinen svůj dluh vůči věřiteli ve výši 150 000 Kč uhradit v deseti měsíčních splátkách po 15 000 Kč splatných vždy k 10. dni příslušného měsíce počínaje květnem 2009, a to pod ztrátou výhody splátek v případě prodlení s úhradou kterékoliv splátky.

Dlužník je povinen hradit výše uvedené splátky na účet věřitele č. 23-632633634/0100 vedený na jeho jméno u Komerční banky, a.s.

Čl. III

- 1) Tato smlouva může být měněna pouze dohodou smluvních stran, a to písemnými dodatky podepsanými oběma smluvními stranami.
- 2) Tato smlouva se vyhotovuje ve dvou vyhotoveních, z nichž každá smluvní strana přebírá po podpisu smlouvy jedno vyhotovení.
- 3) Každé řádně podepsané vyhotovení má právní sílu originálu.
- 4) Smluvní strany prohlašují, že tato smlouva byla uzavřena na základě jejich pravé, svobodné a vážné vůle, nikoli v tísní nebo za nápadně nevýhodných podmínek. Na důkaz toho připojují své vlastnoruční podpisy.

V Brně dne 4.4.2009

.....
Ivo Hutira
věřitel
(podpis)

.....
Jan Novák
dlužník
(podpis)

Příloha č. 4: Vzor žaloby

ŽALOBA O ZAPLACENÍ KUPNÍ CENY

Krajský soud v Brně
Rooseveltova 648/16
Brno

V Brně dne 4.4.2009

Žalobce: HUTIRA – BRNO, s.r.o., IČ: 25324870, se sídlem Brno, Štefánikova 9a
Žalovaný: ABC, s.r.o., IČ: 98765432, se sídlem Brno, Kotlářská 17
Žaloba o zaplacení částky 5 000 000 Kč

dvojmo

Přílohy: dle textu

I.

Kupní smlouvou ze dne 10.6.2008 prodal žalobce žalovanému sací bagr MTS. Žalovaný byl dle kupní smlouvy povinnen zaplatit žalobci sjednanou kupní cenu 5 000 000 Kč do 30.6.2008. Žalovaný převzal sací bagr MTS 11.6.2008.

Důkaz: výslech účastníků
kupní smlouva ze dne 10.6.2008

II.

Žalovaný kupní cenu sacího bagru MTS žalobci ve sjednané době nezaplatil. Na písemné výzvy žalobce zasílané doporučenými dopisy ze dne 31.10.2008 a ze dne 31.1.2009 žalovaný nereaguje.

Důkaz: kopie doporučených dopisů žalobce ze dne 31.10.2008 a ze dne 31.1.2009
včetně poštovních podacích lístku

III.

S ohledem na shora uvedené žalobce navrhuje, aby soud vydal tento

r o z s u d e k :

Žalovaný je povinnen zaplatit žalobci částku 5 000 000 Kč a nahradit mu náklady soudního řízení, a to vše do 30 dnů od právní moci rozsudku.

.....
HUTIRA - BRNO, s.r.o.
Ivo Hutira, jednatel
(podpis)

Příloha č. 5: Vzor smlouvy o postoupení pohledávky

SMLOUVA O POSTOUPENÍ POHLEDÁVKY

HUTIRA – BRNO, s.r.o., IČ: 25324870, se sídlem Brno, Štefánikova 9a, zapsaná v obchodním rejstříku vedeným rejstříkovým soudem v Brně v odd. C, vložka č. 25337, jednající jednatelem p. Ivem Hutirou jako **“postupitel”** na straně jedné

a

Pohledávky, s.r.o., IČ: 45678634, se sídlem v Praze 5, Nádražní 32, zapsaná v obchodním rejstříku u rejstříkového soudu v Praze v odd. B, vložka č. 56423, zastoupená společníkem p. Josefem Skoupým jako **“postupník”** na straně druhé

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku ve smyslu ustanovení § 524 a násl. občanského zákoníku tuto

smlouvu o postoupení pohledávky:

Čl. I

- 1) Postupitel má vůči dlužníkovi ABC, s.r.o., IČ: 98765432, se sídlem Brno, Kotlářská 17 peněžitou pohledávku ve výši 150 000 Kč (slovy: stopadesátisícikorunčeských) z titulu nezaplacení za odebrané zboží dne 11.2.2009.
- 2) Částka 150 000 Kč uvedená v odst. 1) tohoto článku byla dlužníkovi vyúčtována fakturou – daňovým dokladem č. 200904000567 ze dne 11.2.2009, splatným 25.2.2009.

Čl. II

Postupitel tímto postupuje svoji pohledávku za dlužníkem specifikovanou v čl. I, odst. 1) této smlouvy postupníkovi za úplatu odpovídající 80% hodnoty postoupené pohledávky, tj. za úplatu ve výši 120 000 Kč (slovy: stodvacettisícikorunčeských) a postupník tuto pohledávku za zde uvedenou úplatu přebírá.

Čl. III

Dohodnutá úplata 120 000 Kč je splatná do 5 kalendářních dnů od podpisu této smlouvy na účet postupitele vedený u Komerční banky, a.s., číslo účtu 23-632633634/0100.

Čl. IV

K přechodu práv k pohledávce specifikované v čl. I, odst. 1) této smlouvy dochází zaplacením úplaty uvedené v čl. II této smlouvy, kdy se stane postupník věřitelem dlužníka uvedeného v čl. I, odst. 1) této smlouvy.

Čl. V

Postupitel předává při podpisu této smlouvy postupníkovi veškeré doklady, které se vztahují k pohledávce specifikované v čl. I, odst. 1) této smlouvy a které má k dispozici.

Výčet dokladů je uveden v příloze č.1 této smlouvy.

Čl. VI

Postupitel prohlašuje, že postoupení pohledávky dle této smlouvy neodporuje jeho dohodě s dlužníkem.

Čl. VII

Postupitel se zavazuje, že bez zbytečného odkladu po nabytí účinnosti této smlouvy oznámí postoupení pohledávky dlužníkovi.

Čl. VIII

- 1) Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti podpisem oběma smluvními stranami.
- 2) V otázkách touto smlouvou výslovně neupravených platí pro právní vztah jí založený ustanovení obecnězávažných právních předpisů, zejména ustanovení § 524 až 530 občanského zákoníku v platném znění.
- 3) Tato smlouva se vyhotovuje ve dvou vyhotoveních, z nichž po jednom vyhotovení smlouvy přebírá po jejím podpisu každá smluvní strana. Každé řádně podepsané vyhotovení má právní sílu originálu.
- 4) Smluvní strany prohlašují, že tuto smlouvu sepsaly po vzájemném projednání, svobodně a vážně, podle své pravé vůle, nikoli v tísní či za nápadně nevýhodných podmínek. Na důkaz toho připojují své vlastnoruční podpisy.

V Brně dne 5.4.2009

.....
HUTIRA - BRNO, s.r.o.
Ivo Hutira, jednatel
postupitel
(podpis)

.....
Pohledávky, s.r.o.
Josef Skoupý, společník
postupník
(podpis)

Příloha č.6: Vzor oznámení o postoupení pohledávky dlužníkovi

OZNÁMENÍ POSTUPITELE DLUŽNÍKOVI O POSTOUPENÍ POHLEDÁVKY

Jan Novák, nar. 8.6.1964
Vychodilova 12
Brno

V Brně dne 3.4.2009

Věc: Oznámení o postoupení pohledávky

Vážený pane,

na základě servisní smlouvy č. 2008003456 ze dne 6.9.2008 provedla pro Vás naše obchodní společnost HUTIRA – BRNO, s.r.o., IČ: 25324870, se sídlem Brno, Štefánikova 9a, servis domovního regulátoru, které vyúčtovala dne 12.11.2008 fakturou – daňovým dokladem č. 2008000348643, splatným 26.11.2008, a to ve sjednané částce 24 000 Kč (slovy: dvacetčtyřtisíckorunčeských). Uvedenou fakturu jste do dnešního dne nezaplatil, nereagoval jste ani na naše upomínky činěné jak ústní formou, tak i formou písemnou. Váš závazek tedy trvá v plné výši.

Dne 2.4.2009 uzavřela naše obchodní společnost jako postupitel smlouvu o postoupení pohledávky ve smyslu ustanovení § 524 a násl. občanského zákoníku s obchodní společností Pohledávky, s.r.o., IČ: 45678634, se sídlem v Praze 5, Nádražní 32 jako postupníkem. Smlouvou o postoupení pohledávky se obchodní společnost Pohledávky, s.r.o. stala Vaším věřitelem namísto naší obchodní společnosti.

Ve smyslu smlouvy o postoupení pohledávky a příslušných ustanovení občanského zákoníku Vám tímto postoupení shora specifikované pohledávky oznamujeme s tím, že nyní jste svůj závazek zaplatit 24 000 Kč povinna splnit obchodní společnosti Pohledávky, s.r.o., IČ: 45678634, se sídlem v Praze 5, Nádražní 32.

.....
HUTIRA - BRNO, s.r.o.
Ivo Hutira, jednatel
(podpis)

M a n d á t n í s m l o u v a

HUTIRA – BRNO, s.r.o., IČ: 25324870, se sídlem Brno, Štefánikova 9a, zapsaná v obchodním rejstříku vedeným rejstříkovým soudem v Brně v odd. C, vložka č. 25337, jednající jednatelem p. Ivem Hutirou
na straně jedné jako „mandant“

a

PROFI-CZ, spol. s r. o., sídlem Plzeň, Anglické nábřeží 1, PSČ 301 00, identifikační číslo 263 47 881, společnost je zapsaná v obchodním rejstříku při KS v Plzni, oddíl C, vložka č. 14478,
na straně druhé jako „mandatář“

spolu uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku ve smyslu ustanovení § 566 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tuto mandátní smlouvu :

Článek I.

1. Mandant je ke dni podpisu této smlouvy výlučným věřitelem pohledávky za dlužníkem ABC, s.r.o., IČ: 98765432, se sídlem Brno, Kotlářská 17 ve výši 100 000 Kč, která vznikla dne 12.11.2008 fakturou – daňovým dokladem č. 2008000348643, splatným 26.11.2008 (dále jen „Pohledávka“).

Pohledávka byla mandantovi přiznána rozsudkem 15 Cm 46/2008-918 ze dne 15.12.2008, č.j. 365, dle kterého bylo dlužníkovi uloženo zaplatit mandantovi (jako žalobci) částku ve výši 100 000 Kč spolu s 15% úrokem z prodlení od 27.11.2008 až do zaplacení a náklady řízení ve výši 25 000 Kč. Uvedený rozsudek nabyl právní moci dne 3.1.2009 a ke dni 5.1.2009 se stal vykonatelným. Kopie shora uvedeného rozsudku, či kopie dokladů, který prokazují „Pohledávku“ jsou nedílnou součástí této smlouvy.

2. Mandant prohlašuje, že ke dni podpisu této smlouvy žádnou třetí osobu nezmocnil k jakémukoli úkonu týkající se shora uvedené Pohledávky, zejména žádnou třetí osobu nezmocnil k vymáhání Pohledávky. Dále mandant prohlašuje, že mu není známo, že by dlužník měl pohledávku(y), kterou(é) by mohl s úspěchem započíst proti Pohledávce.

Článek II.

1. Touto smlouvou se mandatář zavazuje, že pro mandanta na jeho účet bude činit úkony směřující k vymožení shora uvedené Pohledávky, a to jménem mandanta, a mandant se zavazuje zaplatit mandatáři za tuto jeho činnost dohodnutou odměnu.

2. Mandatář je oprávněn přijímat jménem mandanta peněžní prostředky.

Článek III.

1. Mandant je povinen zaplatit mandatáři za jeho činnost dle této smlouvy odměnu ve výši 25 % (slovy: dvacetpětprocent) z vymožené částky, tj. z částky, kterou dlužník z titulu

Pohledávky, jejího příslušenství či jiných práv souvisejících za trvání této smlouvy mandantovi uhradí. V případě, kdy se mandatář jedná jím jménem mandanta dohodne s dlužníkem na splátkovém kalendáři, náleží mandatáři dále odměna ve výši první dohodnuté splátky (maximálně však do výše 10 % Pohledávky). Uvedená odměna je bez DPH.

2. Mandatáři náleží nárok na odměnu dle předchozího odstavce rovněž v případě, kdy dlužník na Pohledávku uhradí peněžní částku po zániku této smlouvy, pokud je toto plnění přímým následkem činnosti mandatáře dle této smlouvy, nejpozději však do 1 (jednoho) roku po zániku této smlouvy. V případě, kdy se dlužník zaváže za trvání této smlouvy hradit Pohledávku ve splátkách, prodlužuje se lhůta 1 roku až do třicátého (30.) dne po splatnosti poslední dohodnuté splátky.

3. Mandant se zavazuje ihned informovat mandatáře o každé uskutečněné úhradě dlužníka na Pohledávku, a to až do uplynutí doby 1 (jednoho) roku po zániku této smlouvy, příp. do uhrazení všech dohodnutých splátek. V případě hrazení Pohledávky malými částkami je mandant povinen informovat mandatáře o uskutečnění těchto úhrad až tehdy, kdy celkový součet těchto úhrad dosáhne hranice 1.000 Kč.

4. Pokud dlužník hradí na Pohledávku k rukám mandatáře, je mandatář povinen o každé úhradě informovat mandanta, a to tehdy, kdy celková uhrazená částka od poslední informace bude činit nejméně 10.000 Kč. Za informaci se v tomto případě považuje i zaslání peněžních prostředků na bankovní účet mandanta.

5. V případě, kdy mandant tuto smlouvu vypoví před úplným uhrazením Pohledávky ze strany dlužníka, je mandant povinen uhradit mandatáři náklady, které tento nutně nebo účelně vynaložil při plnění svého závazku.

Článek IV.

1. V případě, kdy bude dlužná částka uhrazena mandantovi, je mandatář oprávněn vystavit a zaslat mandantovi fakturu – daňový doklad k úhradě odměny dle této smlouvy ihned poté, co bude celá Pohledávka uhrazena. V případě, kdy bude Pohledávka hrazena dlužníkem postupně, je mandatář oprávněn vystavit a zaslat mandantovi fakturu – daňový doklad k úhradě odměny jedenkrát měsíčně tehdy, jestliže od vystavení předchozí faktury – daňového dokladu byla dlužníkem uhrazena z Pohledávky nejméně částka ve výši 1.000 Kč. Mandant je povinen uhradit vyúčtovanou odměnu do 5 dnů.

2. Pokud dlužník hradí z Pohledávky mandatáři, je mandatář po uhrazení celé Pohledávky povinen provést vyúčtování uhrazených částek a své odměny. Vyúčtování je mandatář povinen na vyžádání zaslat mandantovi a uvést v něm specifikaci jednotlivých úhrad, jejich výši, datum a odměnu mandatáře. V případě, kdy je Pohledávka hrazena postupně, je mandatář povinen provádět vyúčtování uhrazených částek každý kalendářní měsíc. Nejpozději 90 (devadesát) dnů po provedení vyúčtování je mandatář povinen uhrazené částky převést mandantovi. Pokud bude mandant písemně žádán o sdělení čísla bankovního spojení, lhůta 90 dnů se začíná počítat dnem písemného doručení čísla účtu mandantem. Částku připadající na odměnu si je mandatář oprávněn ponechat, a to na základě písemného jednostranného zápočtu. Faktura – daňový doklad bude mandantovi vystavena a zaslána pouze na jeho výzvu.

3. Veškeré úhrady jsou smluvní strany povinny provádět bezhotovostně na účet druhé smluvní strany uvedený v této smlouvě. Platba se považuje za uhrazenou okamžikem, kdy je příslušná částka připsána na příslušný účet. Výjimečně je možno platby provádět

v hotovosti.

4. Pro případ prodlení některého z účastníků této smlouvy se splněním peněžitého závazku sjednávají účastníci této smlouvy povinnost toho účastníka, jež je v prodlení, zaplatit úrok z prodlení ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý den prodlení.

Článek V.

1. Mandant se zavazuje respektovat mandátářem zvolené prostředky k dosažení účelu této smlouvy.

2. Mandant se zavazuje, že po dobu platnosti této smlouvy nepověří třetí osobu stejnou či obdobnou činností, která je závazkem mandátáře dle této smlouvy. Mandant se rovněž po dobu trvání této smlouvy zavazuje, že bez výslovného souhlasu mandátáře nebude vůči dlužníkovi činit jakýkoliv úkon (a to ani neformální), jež souvisí s Pohledávkou. V případě, kdy jej bude dlužník kontaktovat, zavazuje se mandant dlužníka odkázat na mandátáře. Pověří-li mandant po dobu platnosti této smlouvy třetí osobu činností týkající se Pohledávky, jež je shodná či podobná se závazkem mandátáře dle této smlouvy, je povinen mandátáři zaplatit smluvní pokutu ve výši, jež odpovídá odměně mandátáře v případě, kdy dlužník Pohledávku zcela uhradí. Smluvní pokuta je splatná do 5 dnů ode dne, kdy je mandantovi doručena výzva k její úhradě.

3. Mandant je povinen předat včas mandátáři věci a informace, jež jsou nutné ke splnění jeho závazku dle této smlouvy. Poruší-li mandant svoji povinnost předat včas mandátáři věci a informace, které jsou nutné ke splnění závazku mandátáře a toto porušení povinnosti zcela nebo částečně znemožní splnění účelu této smlouvy, je mandant povinen uhradit mandátáři smluvní pokutu ve výši, jež odpovídá odměně mandátáře nebo její části dle této smlouvy, jejíž dosažení bylo porušením povinnosti mandanta zmařeno. Smluvní pokuta je splatná do 5 dnů ode dne, kdy je mandantovi doručena výzva k její úhradě.

4. Mandant je povinen sdělit mandátáři všechny informace a skutečnosti (zejména informace o soudních, exekučních nebo jiných řízeních), které se týkají Pohledávky a její dobytnosti, a to i takové, které nastaly před uzavřením této smlouvy. V případě porušení této povinnosti je mandant povinen uhradit mandátáři smluvní pokutu dle předchozího odstavce.

5. Vyžaduje-li činnost mandátáře dle této smlouvy uskutečnění právních úkonů jménem mandanta, je mandant povinen vystavit včas mandátáři písemně potřebnou plnou moc.

6. Uzná-li mandátář za vhodné, je oprávněn se při plnění povinností dle této smlouvy nechat zastoupit třetí osobou, a to buď pro všechny úkony či pouze k určitým úkonům. Mandátář není oprávněn zmocnit takto třetí osobu neodvolatelně.

7. Mandant se zavazuje po celou dobu trvání této smlouvy sledovat, zda dlužník nevstoupil do likvidace, není proti němu zahájeno insolvenční řízení, nebyl podán návrh na zahájení insolvenčního řízení, nebo nebyl prohlášen konkurz. O každém takovémto zjištění je mandant povinen ve lhůtě 3 dnů informovat mandátáře. Mandátář nenese odpovědnost za případné zmeškání lhůt pro uplatnění pohledávky v uvedených řízeních a s tím související vznik škody způsobené porušením uvedené oznamovací povinnosti mandanta.

Článek VI.

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to v trvání 2 let. V případě, kdy mandátář jménem mandanta uzavře s dlužníkem smlouvu o splátkovém kalendáři, prodlužuje se

uvedená lhůta o dobu povolených splátek. Pokud žádná ze stran neoznámí písemně druhé straně nejpozději do 30 dnů po zániku této smlouvy, že trvá na jejím ukončení, tato smlouva se obnovuje na dobu neurčitou a za týchž podmínek, za jakých byla sjednána původně.

2. Pokud se tato smlouva stane za podmínek daných v odstavci 1 smlouvou uzavřenou na dobu neurčitou, může ji každá ze stran vypovědět bez udání důvodu. Výpovědní lhůta činí tři (3) měsíce a začíná běžet prvním dnem následujícího měsíce po doručení výpovědi druhé straně. Po dobu výpovědní lhůty je mandatář oprávněn vykonávat činnost dle této smlouvy.

Článek VII.

1. Tato smlouva je sepsána ve dvou stejnopisech, z nichž oba účastníci si ponechají po jednom.

2. Veškeré změny a doplňky této smlouvy, stejně jako její zrušení, lze platně sjednat pouze v písemné formě.

3. Smluvní strany se dohodly, že veškeré případné spory, vzniklé mezi nimi z právních vztahů, založených touto smlouvou, nebo v souvislosti s ní, včetně sporů o platnost, výklad, realizaci či zánik této smlouvy, předloží k rozhodnutí do rozhodčího řízení v souladu se zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, s vyloučením obecných soudů. Spory budou rozhodovány jediným rozhodcem, jmenovaným společností Dražební a vymáhací kancelář s.r.o., IČ 26402521, se sídlem Václavské náměstí 802/56, 110 00 Praha 1, z rozhodců, uvedených v Seznamu rozhodců Dražební a vymáhací kanceláře s.r.o., podle Jednacího a Organizačního řádu, vydaných touto společností a zveřejněných na internetové adrese www.profi-cz.cz, se kterými se smluvní strany před podpisem této smlouvy seznámily a souhlasí, ve smyslu ustanovení §19, odst.(1) zákona č. 216/1994 Sb., s tím, že se bude podle nich v řízení postupovat. Rozhodčí řízení bude probíhat na základě písemných podkladů a vyjádření předaných stranami sporu. Ústní jednání bude svoláno jen v případě, bude-li to rozhodce považovat za nezbytné pro vydání rozhodnutí. Smluvní strany se rozhodnutí vydanému v tomto rozhodčím řízení podřídí s tím, že bude pro ně konečné a závazné. Strany si dále sjednávají, že součástí nákladů řízení je i odměna rozhodce uvedená v pravidlech o nákladech a sazebníku nákladů. Poplatek za rozhodčí řízení jde k tíži strany, která ve sporu podlehla.

4. Doručuje se na adresu uvedenou v této smlouvě, pokud smluvní strana sama nesdělí druhé straně adresu jinou. Za doručenou zásilku se považuje i odmítnutí písemnosti adresátem nebo její nepřevzetí a vrácení zpět odesílateli. Účinek doručení nastává vrácením zásilky.

V Brně dne 3.4.2009

.....
mandant

.....
mandatář